

DWUTYGODNIK MIEJSKI

KRAKÓW.PL

Nr 3 (151), 11 lutego 2015

egzemplarz bezpłatny, ISSN 1898-9039

Cztery miliardy w kasie miasta

Dochody i wydatki Krakowa w 2015 r.

Budżet uchwalony!

Rozmowa z Prezydentem
Miasta Krakowa

**Prawdziwa meta Dakaru
jest w Krakowie**

Po sukcesie krakowskiego rajdowca

JACEK MAJCHROWSKI
Prezydent Miasta Krakowa
zaprasza

BANASZAK

HANNA

Jacek Sz waj / fortepian
Zbigniew Wrombel / kontrabas
Krzysztof Przybyłowicz / perkusja
Andrzej Mazurek / instrumenty perkusyjne

Koncert jubileuszowy
z udziałem gościa-niespodzianki

16.03.2015 r. (poniedziałek), godz. 19.00

Opera Krakowska w Krakowie

ul. Lubicz 48, 31 - 512 Kraków

Prowadzenie: **Wacław Krupiński**

Organizator: **Śródmiejski Ośrodek Kultury w Krakowie**

Realizacja koncertu: **Monika Lato, Tomasz Lato, Łukasz Lech**

Bilety: **80, 90, 100 pln**

Punkty sprzedaży:

ŚOK, ul. Mikołajska 2, tel.: (12) 422-19-55, w. 15 i 24; INFO Kraków, ul. św. Jana 2, tel.: (12) 421-77-87

Filmotechnika Pasaż Bielaka, Rynek Główny 9, tel.: (12) 421-23-43; www.ebilet.pl

rezerwacja: bilety.sok@poczta.fm

ORGANIZATORZY

Agencja
Muzyczna
TOMLA

PARTNERZY

PATRONI MEDIALNI

Classic

WWW.KRAKOW.PL

DZIENNIK POLSKI

Zmiany w Magistracie

Nowa osoba na stanowisku wiceprezydenta ds. edukacji, nowy pełnomocnik ds. społecznych, a także modyfikacja struktury Urzędu Miasta Krakowa w zakresie komunikacji z mieszkańcami, dialogu społecznego, przedsiębiorczości, ochrony powietrza oraz egzekucji i windykacji. Prezydent Krakowa Jacek Majchrowski ogłosił zmiany w strukturze Magistratu.

Dla wzmocnienia działań na rzecz poprawy powietrza prezydent Krakowa utworzył stanowisko doradcy ds. walki ze smogiem. Funkcję tę obejmie Witold Śmiałek, który będzie wspierał w tym zakresie Wydział Gospodarki Komunalnej, odpowiedzialny za problematykę niskiej emisji. Nadzór nad działaniami na rzecz poprawy jakości powietrza będzie pełnił Tadeusz Trzmieł, I Zastępca Prezydenta ds. Inwestycji i Infrastruktury Miasta. W jego pionie zostanie także umiejscowiona większość miejskich spółek.

Z kolei w obszarze działania II Zastępcy Prezydenta ds. Rozwoju Miasta Krakowa Elżbiety Koterby znajdzie się tworzony obecnie Zarząd Zieleni Miejskiej. W pionie nadzorowanym przez Elżbietę Koterbę znajdzie się też nowo powołane Centrum Dialogu Społecznego (struktury Wydziału Rozwoju Miasta), które zajmie się koordynowaniem i intensyfikacją działań w zakresie konsultacji społecznych najważniejszych dla mieszkańców procesów. Utworzone zostanie również Centrum Przedsiębiorcy, a zlikwidowane stanowisko Pełnomocnika ds. Przedsiębiorczości.

Funkcję III Zastępcy Prezydenta ds. Edukacji i Sportu obejmie Katarzyna Cięciak. Dla wzmocnienia merytorycznego tego obszaru utworzone

zostało również stanowisko Doradcy ds. Sportu. Tę funkcję będzie pełnił Janusz Koziół.

Magdalena Sroka, IV Zastępca Prezydenta ds. Kultury i Promocji Miasta, kontynuować będzie dotychczasową politykę Miasta w obszarze kultury oraz turystyki i promocji Miasta. W jej kompetencjach będzie też nadzór nad działaniami podejmowanymi przez Agencję Rozwoju Miasta zarządzającą Tauron Kraków Areną.

Obowiązki Pełnomocnika ds. Polityki Społecznej obejmie Andrzej Kulig. W ramach swoich uprawnień będzie bezpośrednio w imieniu Prezydenta Miasta zarządzał obszarem obejmującym Wydział Spraw Społecznych, Wydział Mieszkalnictwa, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Zarząd Budynków Komunalnych, natomiast problematyką osób starszych będzie się zajmować Anna Okońska-Walkowicz.

Biorąc pod uwagę, jak ważne dla finansów publicznych Gminy Miejskiej Kraków jest uszczelnienie i usprawnienie systemu ściągłości, z dotychczasowego Biura Skarbnika został wyodrębniony nowy wydział, który zajmie się egzekucją należności administracyjnych w GMK i windykacją należności cywilnoprawnych.

Prezydent Krakowa zdecydował też o powołaniu Zespołu Społecznych Doradców Prezydenta Miasta Krakowa, który będzie działał w następujących obszarach: ochrona zdrowia (doradca Jerzy Friediger), e-administracja i smart city (doradca Paweł Węgrzyn), przedsiębiorczość (doradca Janusz Chwajół), problematyka młodzieży (doradca ks. Andrzej Augustyński), problematyka ekonomiczna (Grzegorz Ostrzołek).

Redakcja KRAKOWA.PL

KONKURS

W poprzednim numerze zadaliśmy następujące pytania: 1. Jaki konsulat wrócił do Krakowa po pięcioletniej przerwie? 2. Jak nazywa się nowa odsłona akcji „Weźże gadaj ciszej”? Prawidłowe odpowiedzi to: 1. Do Krakowa po pięcioletniej przerwie wrócił Konsulat Generalny Węgier. 2. Nowa odsłona akcji „Weźże gadaj ciszej” nosi nazwę: „Opera Narodowa, czyli Tramwaj zwany Polska”. Zwycięzcy konkursu: Marcin Paradyż i Weronika Naziemiec otrzymają podwójne zaproszenia do Opery Krakowskiej.

A oto najnowsze pytania konkursowe: 1. Ile razy Rafał Sonik brał udział w rajdzie Dakar? 2. Gdzie odbędzie się premiera najnowszej sztuki Joanny Szczepkowskiej? Odpowiedzi (wraz z imieniem, nazwiskiem oraz numerem telefonu) prosimy nadsyłać na adres: redakcja@um.krakow.pl do 16 lutego 2015 r. Prosimy także o dołączenie oświadczenia: „Wyrażam zgodę na przetworzenie przez UMK moich danych osobowych na potrzeby konkursu”. Na zwycięzców czekają nagrody!

Wydawca: Urząd Miasta Krakowa, Wydział Informacji, Turystyki i Promocji Miasta, 31-004 Kraków, pl. Wszystkich Świętych 3-4
Adres redakcji: pl. Wszystkich Świętych 3-4, pok. 156, I piętro, tel. 12 616-13-86, e-mail: redakcja@um.krakow.pl

Redaktor naczelny: Beata Klejbuk-Goździńska

Współpracownicy: Jan Machowski, Michał Koziół, Małgorzata Kubowicz, Kinga Sadowska, Beata Sabatowicz, Katarzyna Maleta-Madejska, Magdalena Bartlewick, Katarzyna Fiedorowicz-Razmus, Joanna Dubiel, Paulina Polak, Szymon Gatlik, Błażej Siekierka

Zdjęcia: Wiesław Majka, Paweł Krawczyk. Okładka: fot. Wiesław Majka / UMK

Projekt graficzny: PReTEKST. Korekta: Magdalena Kędzierska-Zaporowska. Skład i łamanie: Pro Art Studio

Druk: Business Point Nakład: 30 tysięcy egz. ISSN 1898-9039

Sposób dystrybucji dwutygodnika miejskiego KRAKÓW.PL:

Dwutygodnik KRAKÓW.PL można otrzymać w budynkach Urzędu Miasta Krakowa przy pl. Wszystkich Świętych 3-4, ul. Grunwaldzkiej 8, ul. Lubelskiej 27, w Rynku Podgórskim 1 i 2, na os. Zgody 2, przy ul. Stachowicza 18, al. Powstania Warszawskiego 10, ul. Wielopole 18a, ul. Wielickiej 28a, ul. Sarego 4 oraz w szpitalach miejskich i siedzibach jednostek miejskich.

KRAKÓW.PL otrzymać można także w sieci saloników prasowych KOLPORTER S.A.: al. 29 Listopada 95, ul. Konfederacka 1, al. Pokoju 20, ul. Wysłouchów 22a, ul. Wysłouchów 27, ul. Kamińskiego 1b, ul. Długa 63, ul. Beskidzka/Witosa 28, ul. św. Tomasza 25, ul. Librowszczyzna 4, ul. Krowoderska 24, ul. Kałwaryjska 42, ul. Książna (Biedronka), ul. Słoneckiego 9, ul. Powstańców 34c, ul. Kościuszki 17, os. Bohaterów Września 58, ul. Misiółka 1, ul. Jermianowskiego 12, ul. Nowohucka 52, al. Krasińskiego 30, ul. Bora-Komorowskiego 31, ul. Pawia 5, ul. Nowohucka 33a, ul. Cwiklińskiej 18, ul. Wadowicka 6.

Kolejny numer KRAKOWA.PL ukaże się 25 lutego.

W numerze:

BUDŻET

4. Cztery miliardy w kasie miasta

Dochody i wydatki Krakowa w 2015 r.

7. Budżet uchwalony!

Rozmowa z Prezydentem Miasta Krakowa

MIASTO

8. Złóż wniosek o dotację

Trwa nabór wniosków o dotację na wymianę pieców węglowych

8. Kalendarium Prezydenta Miasta Krakowa

9. Rekrutacja do przedszkoli

Wszystko, co powinni wiedzieć rodzice

9. Płatny postój Przy Muzeum

Pierwsza godzina za trzy złote

10. Otwarci na świat

Sześć lat wortalu „Kraków otwarty na świat”

SPORT

11. Prawdziwa meta Dakaru jest w Krakowie

Po sukcesie krakowskiego rajdowca

12. Rafał Majka dzieli się doświadczeniem

Nie zapomniał o młodszych koleżankach i kolegach

DLA SENIORÓW

13. Nie trzeba czekać

Nowe miejsca w domach pomocy społecznej

13. Zapraszamy w lutym!

Oferta kulturalna dla seniorów

KULTURA

14. Teatr na tak!

Rozmowa z aktorką Joanną Szczepkowską

15. „Bieguny Kultury” w Grotescie

Materia Prima. 3. Międzynarodowy Festiwal Teatru Formy

16. Znamy program Misteria Paschalia 2015

Niezwykłe koncerty Wielkiego Tygodnia

RADA MIASTA KRAKOWA

17. Okiem Przewodniczącego

Konsumpcja, inwestycja czy rozwój?

18. Jest budżet na 2015 rok!

Radni podjęli uchwałę budżetową

19. Czas na nową jakość

Rozmowa z Markiem Lasotą

20. Budżet obywatelski ze zmianami

Obrodowała Komisja Dialogu Obywatelskiego

20. Kalendarium Przewodniczącego RMK i wiceprzewodniczących

21. Dzielnice Kultury

Felieton Małgorzaty Jantos

22. Głos Dzielnic

HISTORIA

23. 600-lecie lokacji Swoszowic

Piękny jubileusz

24. Tragiczny koniec młodego sympatyka

Czy Podbipełta był groźnym agentem?

25. Kalendarium krakowskie

Cztery miliardy w kasie miasta

Dochody w wysokości 4 101 032 928 zł, wydatki w wysokości 4 174 449 336 zł. W środę 28 stycznia radni miasta Krakowa przegłosowali budżet na 2015 r. Najważniejszy dokument finansowy miasta zakłada, że więcej pieniędzy będzie na inwestycje poprawiające komfort życia mieszkańców.

Jan Machowski Beata Klejbuk-Goździalska

Budżet to najważniejszy dokument finansowy miasta. Przygotowywanie projektu budżetu jest wyłączną kompetencją prezydenta. Procedura ta trwa wiele miesięcy – rozpoczyna się praktycznie w połowie roku.

Budżet krok po kroku

Do 31 lipca wydziały i jednostki miejskie sporządzają wstępną prognozę dotyczącą dochodów – np. Wydział Podatków i Opłat przygotowuje prognozę dochodów z podatków lokalnych, a Zarząd Infrastruktury Komunalnej i Transportu szacuje planowane dochody z opłat za bilety MPK czy zajęcie pasa drogowego. Na podstawie założeń do projektu budżetu państwa, obowiązujących przepisów prawa oraz porównując ubiegłe lata, szacuje się dochody z tytułu podatków pobieranych przez urzędy skarbowe. Kolejnym elementem budżetu są subwencje i dotacje, których prognozowana wysokość jest podawana przez Ministerstwo Finansów.

Wstępne prognozy dochodów trafiają do Wydziału Budżetu, a we wrześniu poszczególne wydziały urzędu i jednostki miejskie poznają wstępną kwotę, jaką będą dysponować w przyszłym roku. Następnie rozdzielają ją na poszczególne zadania, które będą realizować. W praktyce przez cały październik trwają prace nad projektem budżetu, zarówno w zakresie wydatków bieżących, jak i inwestycyjnych, w których uczestniczą dyrektorzy wydziałów, miejskich jednostek organizacyjnych, wiceprezydenci oraz prezydent. W tym czasie ustala się potrzeby wydziałów i ewentualnie przesuwa się środki. Projekt budżetu musi być gotowy do 15 listopada – kiedy prezentowany jest on radnym miasta. Potem, zgodnie z harmonogramem prac przyjętym uchwałą rady miasta, komisje, radni i kluby radnych mają czas na zgłaszanie własnych poprawek.

Radni mogą dowolnie zmieniać strukturę wydatków, np. przesuwać kwotę z inwestycji na zadania bieżące bądź odwrotnie. Nie wolno im jednak bez zgody prezydenta zwiększyć planowanego deficytu, czyli wprowadzać nowych wydatków, które nie będą mia-

ły pokrycia w planowanych dochodach. Radnym nie wolno także zaplanować zwiększenia dochodów, jeśli nie wskażą ich źródła.

Zasadniczo budżet powinien zostać uchwalony do 31 grudnia, ale w szczególnie uzasadnionych przypadkach ta data może zostać przesunięta do 31 stycznia roku budżetowego. Sytuacja taka może nastąpić np. podczas zmiany kadencji rady miasta oraz prezydenta – tak jak miało to miejsce w 2014 r. – gdy nowa rada miała zbyt mało czasu, by zapoznać się z projektem. Nad zgodnością uchwalonego budżetu z przepisami prawnymi czuwa Regionalna Izba Obrachunkowa (RIO), które również opiniuje jego projekt.

Uchwalenie budżetu nie zamyka jednak możliwości jego modyfikowania. Praktycznie podczas każdej sesji w ciągu roku radni głosują zmiany do budżetu. Dzieje się tak w sytuacjach wprowadzania nowych pilnych zadań do realizacji bądź rezygnacji z tych, których nie uda się wykonać w danym roku – wtedy można przesunąć środki na inne zadanie. Zmiana może nastąpić także w sytuacjach, gdy trzeba zatwierdzić większy dochód miasta (np. po zwiększeniu subwencji od państwa, po otrzymaniu środków z UE). Prezydent samodzielnie może dokonywać zmian w planie wydatków w ramach działu klasyfikacji budżetowej, zgodnie z udzielonym przez radę miasta upoważnieniem, a także wprowadzać zmiany w planie dochodów i wydatków związane z otrzymanymi dotacjami.

Przygotowaniem budżetu zajmują się pracownicy trzech referatów Wydziału Budżetu

Miasta: referatu zadań bieżących, referatu zadań inwestycyjnych i zadań dzielnic oraz referatu planowania i zmian w budżecie miasta – czyli ponad 30 osób przy współpracy w zakresie zadań inwestycyjnych z Wydziałem Planowania i Monitorowania Inwestycji.

Budżet 2015

Jak zatem w szczegółach prezentuje się tegoroczny budżet? Przegłosowany przez radę miasta na sesji 28 stycznia różni się od projektu przedstawionego radnym w listopadzie ubiegłego roku. Zmiany zostały wprowadzone autopoprawką Prezydenta Krakowa, która uwzględniła sporą część propozycji zgłaszanych przez kluby radnych. – Budżet to

W praktyce przez cały październik trwają prace nad projektem budżetu, zarówno w zakresie wydatków bieżących, jak i inwestycyjnych, w których uczestniczą dyrektorzy wydziałów, miejskich jednostek organizacyjnych, wiceprezydenci oraz prezydent.

► zawsze kompromis między możliwościami a oczekiwaniami. Tą zasadą kierowaliśmy się również w tym roku, planując dochody i wydatki na ten rok – mówił Prezydent Krakowa Jacek Majchrowski po głosowaniu. Zaznaczył, że nie wszystkie z propozycji radnych mogły zostać wzięte pod uwagę przy konstruowaniu budżetu. – Część z zadań zostanie ujętych na specjalnej liście, która znajdzie się w opisowej części uchwały budżetowej. Oznacza to, że jeśli w ciągu roku pojawią się dodatkowe środki, będziemy mogli je przeznaczyć na te właśnie projekty – podkreślał Jacek Majchrowski.

O prawie 45 mln zł zwiększono względem projektu budżetu plan dochodów, m.in. dzięki dotacjom unijnym, środkom z Narodowego Funduszu Gospodarki Wodnej i Ochrony Środowiska czy planowanemu wzrostowi wpływów z tytułu podatków od osób prawnych. W przypadku wydatków zwiększono przede wszystkim te na inwestycje, a także na bieżące utrzymanie ulic, terenów zielonych czy instytucji kultury.

Z kolei wydatki na inwestycje będą większe od pierwotnych założeń o 55 mln zł. Więcej pieniędzy będzie m.in. na budowę ścieżek rowerowych. Do ok. 10 mln zł, które znalazły się w projekcie budżetu, dołożono ponad 3 mln zł, z których sfinansowana ma zostać m.in. budowa trasy wzdłuż ulic Piastowskiej, Wielickiej i Wadowickiej.

Więcej pieniędzy będzie też na modernizację ulic, inwestycje sportowe czy edukacyjne. Realizowany będzie m.in. program lodowisk sezonowych, dodatkowe środki znajdą się na smocze skwery i odbudowę zniszczonego przedszkola przy ul. Dekerta. Więcej funduszy wygosposodarowano na remonty nakładkowe ulic, rewitalizację parków, zieleńców czy przy-

Zdjęcie: Wiesław Majas / UMK

W tym roku zaplanowano więcej pieniędzy w tegorocznym budżecie na budowę ścieżek rowerowych

ulicznych pasów zieleni, dosadzanie kwiatów. – Czas wielkich, sztandarowych projektów mamy już za sobą. W ciągu najbliższych lat będziemy realizować jeszcze więcej projektów, które poprawią jakość życia krakowian – argumentował prezydent miasta.

W tym roku większa będzie też pula środków na budżet obywatelski. Na projekty ogólnomiejskie przeznaczone zostanie 10 mln zł. Dodatkowo 7 mln zł dostaną dzielnice na zadania wskazane przez mieszkańców.

W tym roku realizowane będą też inwestycje strategiczne. Wśród nich są głównie zadania transportowe, a więc modernizacja linii tramwajowej do pl. Centralnego, budowa linii szybkiego tramwaju Lipska–Wielicka, realizacja Trasy Łagiewnickiej wraz z linią tramwajową, budowa połączenia tramwajowego do Górki Narodo-

wej czy modernizacja infrastruktury szynowej. To ostatnie zadanie jest szczególnie pilne, bowiem część krakowskich torowisk, głównie w centrum miasta, wymaga natychmiastowej naprawy. Przyjęty przez radnych budżet pozwoli na szybkie rozpisanie przetargu na modernizację najbardziej zniszczonego fragmentu pierwszej obwodnicy, odcinka od ul. Piłsudskiego do ul. Długiej. To zadanie, podobnie jak pozostałe projekty związane z renowacją torowisk, ma szansę na dotację z Unii Europejskiej. Po przebudowie na odcinku od Piłsudskiego do Długiej ma obowiązywać ruch jednokierunkowy dla samochodów – w stronę przeciwną do ruchu wskazówek zegara. Osobówki pojadą po jezdni zewnętrznej, bliżej kamienic. W ramach zadania kompletnie zmodernizowane zostanie torowisko: ma ono zostać przesunięte nieco w kierunku Plant i poszerzone na łuku Basztowa/Dunajewskiego oraz przystosowane do poruszania się po nim autobusów komunikacji miejskiej. Na odcinku wewnętrznym powstanie ścieżka rowerowa oraz chodnik.

W tym roku Miasto będzie nadal przeznaczać bardzo duże kwoty na ograniczanie niskiej emisji. Łącznie na ten cel w budżecie zaplanowano 62 mln zł. Dla porównania, w ubiegłym roku Miasto na walkę ze smogiem, głównie na dopłaty do wymiany pieców węglowych, wydało ok. 33 mln zł.

Ok. 20 mln zł przeznaczono też na wykup gruntów. Te środki mogą zostać jednak zwiększone, przyjęto bowiem zasadę, że w razie oszczędności (np. po przetargach) będą one przekazywane właśnie na pozyskiwanie nieruchomości choćby na potrzeby rozbudowy terenów zielonych.

Jednolity tekst budżetu miasta Krakowa na 2015 r. dostępny jest na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Miasta Krakowa www.bip.krakow.pl.

Więcej funduszy wygosposodarowano też na rewitalizację parków, zieleńców czy przyulicznych pasów zieleni i dosadzanie kwiatów

Budżet uchwalony!

O pracy nad budżetem i zadaniach, które będą realizowane w 2015 r. z **Jackiem Majchrowskim**, Prezydentem Miasta Krakowa, rozmawia Beata Klejbuk-Goździalska.

foto: Wiesław Majka / UMK

Czy jest Pan zadowolony z tegorocznego budżetu?

Jacek Majchrowski: Budżet miasta jest takim dokumentem, z którego nigdy nie jest się zadowolonym, ale zawsze z wielką ulgą przyjmuję fakt, że został uchwalony przez Radę Miasta i że można spokojnie rozpocząć jego realizację. Podobnie jak w domowych budżetach, zawsze oczekiwania przerastają możliwości i niestety trzeba wybierać między wydatkami potrzebnymi a bardzo potrzebnymi. Tegoroczny budżet mimo wszystko oceniam bardzo pozytywnie – bez problemu zachowujemy wszystkie wymagane prawem wskaźniki dla finansów samorządu, mamy zabezpieczenie finansowe, by zrealizować wszystkie zadania potrzebne do funkcjonowania miasta, i ciągle całkiem sporo możemy wydać na inwestycje – ponad 660 mln zł.

Budżet przyjęto 23 głosami radnych koalicji. Czy jest Pan rozczarowany, że nie wszyscy poparli projekt?

JM: Jestem. Między przekazaniem do Rady Miasta Krakowa projektu budżetu a jego ostatecznym uchwaleniem odbyłem bardzo wiele rozmów ze wszystkimi – podkreślam – wszystkimi szefami klubów w Radzie Miasta. Rozważyliśmy pod kątem możliwości finansowych każdą propozycję zmiany i wprowadzenia nowych zadań

do budżetu. Ostatecznie przygotowałem autopoprawkę, w której znalazły się propozycje autorstwa zarówno Platformy Obywatelskiej, Prawa i Sprawiedliwości oraz mojego klubu. Wiem, że wielu radnych jest rozczarowanych, ale takie po prostu były możliwości finansowe Miasta. Miałem jednak nadzieję, że ta wspólna praca nad ostatecznym kształtem budżetu spowoduje, że wszyscy będą się czuć za niego odpowiedzialni i zgłoszą za przyjęciem tego dokumentu. Tak się nie stało, a szkoda.

Wiele mówi się o budżecie obywatelskim. 10 mln to nie za wiele...

JM: To zależy, jak na to patrzeć. Cały czas porównuje się Kraków z miastami, które wydają na budżet obywatelski 20–40 mln zł rocznie. Natomiast zapomina się o tym, że te stawiane nam za wzór samorządy nawet jeżeli wprowadziły podział na dzielnice, to nie dają tym dzielnicom ani grosza. W Krakowie co roku rady dzielnic mają do dyspozycji ok. 50 mln zł, a założenie przecież było takie, że dzielą te pieniądze „bliisko” mieszkańców i w porozumieniu z nimi. Nie mam zresztą nic przeciwko temu – wręcz przeciwnie – zachęcam, by przynajmniej część tej kwoty radni dzielnicowi podzielili na zasadach budżetu obywatelskiego. Trzeba też pamiętać, że budżet obywatelski to nie jest jakiś „inny budżet”, różny od budżetu miasta. To jest ten sam

budżet. Budżet obywatelski to po prostu sposób dzielenia pieniędzy.

Czy jest projekt, na którym zależało Panu, a jednak nie znalazł się w budżecie?

JM: Wpisanie do budżetu to jedno, ale trzeba pamiętać, że istnieje także drugi dokument – Wieloletnia Prognoza Finansowa, w której rozpisuje się projekty wieloletnie i te, które będą realizowane w najbliższych latach. Wiele z moich propozycji, na które w tym roku nie udało się znaleźć pieniędzy, ma zagwarantowaną realizację w WPF, chociaż nie ukrywam, że miałem przygotowaną znacznie dłuższą listę terenów zielonych, które miasto powinno odkupić czy zagospodarować. Niestety, służby finansowe urzędu dbające o to, by miasto nie przekroczyło żadnych dopuszczalnych wskaźników, nie zgodziły się na tak ambitne plany. Umówiliśmy się jednak, że w miarę pojawiających się możliwości będziemy wpisywać do dokumentów kolejne wydatki związane z zielenią miejską.

Co dzieje się z projektami, które wypadły z budżetu? Czy jest szansa, że będą realizowane?

JM: Oczywiście, że tak. Tak się dzieje co roku, ponieważ ten dokument jest wielokrotnie zmieniany. Nie jest to nic nieprawidłowego. Po prostu przygotowując go wiele miesięcy wcześniej, nie jesteśmy w stanie wszystkiego przewidzieć – pojawiają się niespodziewane, a czasem spodziewane dodatkowe dochody, czasem trzeba z nieprzewidzianych wcześniej powodów zrezygnować z planowanych zadań, w końcu – pojawiają się oszczędności po przetargach. Takie okoliczności dają zawsze możliwość realizacji tych zadań, które w pierwotnym dokumencie się nie znalazły. Zawsze mamy taką zapasową listę rankingową i co roku kilka pozycji z niej udaje się ostatecznie zrealizować.

Która grupa krakowian powinna być szczególnie zadowolona z tegorocznego budżetu? Może rowerzyści?

JM: Jako że budżet zawsze jest kompromisem, trudno wskazać jedną taką grupę. Myślę, że rowerzyści mogą być usatysfakcjonowani, bo inwestycji rowerowych jest znacznie więcej niż w poprzednich latach. Mam jednak nadzieję, że zaplanowane w tegorocznym budżecie wydatki ucieszą też wiele innych osób. Będziemy przecież budować nowe boiska przyszkolne, dofinansowywać wymianę pieców węglowych, remontować jezdnie i torowiska, zagospodarowywać parki – itd., itd.... Nie jest to może szczyt marzeń, ale mam nadzieję, że każdy znajdzie coś, co go ucieszy i co uzna za ważny wydatek.

Złóż wniosek o dotację

Trwa nabór wniosków o dotację na wymianę pieców węglowych. Nowe formularze dostępne są na stronie internetowej www.bip.krakow.pl lub na dziennikach podawczych UMK.

Jan Machowski

Krakowianie mogą składać wnioski o przyznanie dotacji na wymianę pieców węglowych. Od tego roku Miasto wprowadziło szereg ułatwień, dzięki którym łatwiej i szybciej uzyskamy dofinansowanie. Uproszczony został tryb udzielania dotacji – zlikwidowano punktację, która wydłużała cały proces, natomiast wprowadzono zasadę ciągłego naboru wniosków. Są one rozpatrywane w kolejności wpływu, aż do wyczerpania środków zaplanowanych na ten cel w budżecie. Wprowadzone zostało też dodatkowe kryterium, które ma motywować mieszkańców do łączenia wymiany pieca z termomodernizacją budynków.

Nowe zasady doprecyzowują również sposób ustalania dotacji oraz jej wysokości. Podstawowa stawka pozostaje taka sama tj. 900 zł za 1 kW mocy nowego źródła ogrzewania. Natomiast wprowadzono maksymalną wysokość dotowanej mocy do powierzchni ogrzewanej na poziomie pozwalającym na pokrycie zapotrzebowania na moc grzewczą w budynkach, tj. do 100 W/m kw.

Miasto z czasem będzie też ograniczać wysokość dotacji na wymianę pieców. Jeszcze tylko w tym roku można uzyskać do 100 proc. zwrotu poniesionych kosztów. W 2016 r. dofinansowanie sięgnie do 80 proc., w 2017 r. do 60 proc., a w 2018 r. – 40 proc. poniesionych kosztów.

Warto pamiętać, że dotacja przekazywana jest wnioskodawcy dopiero po wymianie pieca i prawidłowym rozliczeniu inwestycji. Najpierw należy złożyć wniosek wraz z wymaganymi załącznikami, następnie podpisać umowę o udzielenie dotacji i dopiero wówczas można przystąpić do realizacji zadania. Po przeprowadzeniu inwestycji wnioskodawcy przedkładać do rozliczenia wszystkie faktury i rachunki, które nie mogą być wystawione z datą wcześniejszą niż data podpisania umowy. Prawidłowo wypełniony wniosek o rozliczenie dotacji wraz z wymaganymi załącznikami należy złożyć do Urzędu Miasta po wykonaniu zadania, jednak nie później niż do dnia 15 listopada roku, w którym została przyznana dotacja celowa. Przekazanie dotacji następuje po zakończeniu i przyjęciu prawidłowego rozliczenia realizacji zadania.

Szczegółowe informacje na ten temat można uzyskać w Wydziale Kształtowania Środowiska pod nr. tel. 12 616-88-48, 12 616-88-07, a także na stronach Biuletynu Informacji Publicznej Miasta Krakowa.

Kalendarium Prezydenta Miasta Krakowa

22 stycznia

- Wręczenie Andrzejowi Mencwelowi nagrody im. Kazimierza Wyki, Sala Obrad RMK

zdjęcia: Władysław Makaj / UMK

- Spotkanie z dyrektorką Teatru Variété, ul. Grzegorzewska

23 stycznia

- Spotkanie z Rafałem Sonikiem, zwycięzcą 36. Rajdu Dakar

- Koncert „Wielokulturowość nie działa?”, ICE Centrum Kongresowe, ul. M. Konopnickiej

24 stycznia

- Uroczystości pogrzebowe prof. Olgierda Smoleńskiego, kolegiata św. Anny

26 stycznia

- Otwarcie wyremontowanego Oddziału Chirurgii Dziecięcej w Uniwersyteckim Szpitalu Dziecięcym, ul. Wielicka

27 stycznia

- Spotkanie z ambasadorem Niemiec w RP Rolfem Nikelem

29 stycznia – 2 lutego

- Mistrzostwa Świata w Piłce Ręcznej Mężczyzn 2015 w Katarze

3 lutego

- Podpisanie deklaracji inaugurującej współpracę rektorów krakowskich uczelni wyższych oraz administracji samorządowej i rządowej w zakresie zagospodarowania obszarów poprzemysłowych na terenie dawnego kombinatu Huty im. T. Sendzimira w Krakowie
- Konferencja prasowa dotycząca zmian organizacyjnych magistratu

4 lutego

- Posiedzenie kapituły medalu „Cracoviae Merenti”, ul. Franciszkańska
- Spotkanie u ks. kardynała Stanisława Dziwisza w sprawie Światowych Dni Młodzieży 2016, ul. Franciszkańska

Rekrutacja do przedszkoli

Znana jest już ostateczna lista kryteriów rekrutacyjnych, na podstawie których dzieci będą przyjmowane do krakowskich przedszkoli samorządowych w roku szkolnym 2015/2016. Decyzję w tej sprawie podjęła 28 stycznia Rada Miasta Krakowa.

Katarzyna Fiedorowicz-Razmus

Nowe zasady przyjęć dzieci do publicznych przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz innych form wychowania przedszkolnego wprowadziła zmiana Ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw z 6 grudnia 2013 r.

Zgodnie z ustawą do przedszkola przyjmowane są dzieci, które mieszkają na obszarze danej gminy. W przypadku większej liczby kandydatów niż liczba miejsc w przedszkolu na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego brane są pod uwagę następujące kryteria ustawowe:

- wielodzietność rodziny kandydata,
- niepełnosprawność kandydata,
- niepełnosprawność jednego z rodziców kandydata,

- niepełnosprawność obojga rodziców kandydata,
- niepełnosprawność rodzeństwa kandydata,
- samotne wychowywanie kandydata w rodzinie,
- objęcie kandydata pieczęcią zastępczą.

W przypadku równorzędnych wyników uzyskanych na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego lub jeśli po zakończeniu tego etapu przedszkole nadal dysponuje wolnymi miejscami, rada gminy upoważniona jest jako organ prowadzący do określenia kryteriów branych pod uwagę na drugim etapie, tzw. „kryteriów gminnych”. Mogą mieć one różną wagę. Na ostatniej styczniowej sesji Rada Miasta Krakowa przyjęła następujące „kryteria gminne”:

- dziecko, którego rodzice odprowadzają podatek dochodowy w Gminie Miejskiej Kraków (liczba punktów: 51),
- dziecko obojga rodziców pracujących/studiujących w systemie stacjonarnym (liczba punktów: 38),
- przedszkole wskazane we wniosku jest przedszkolem najbliższym położonym od miejsca zamieszkania dziecka lub miejsca pracy jednego z rodziców (liczba punktów: 4),
- rodzeństwo dziecka kontynuującego wychowanie przedszkolne w przedszkolu pierwszego wyboru (liczba punktów: 3),
- czas pobytu dziecka w przedszkolu powyżej pięciu godzin dziennie (liczba punktów: 2),
- dziecko uczęszczające wcześniej do żłobka – placówki opieki nad dzieckiem do lat trzech zarejestrowanej w Gminie Miejskiej Kraków (liczba punktów: 1).

Dzieci pięcioletnie realizujące obowiązek rocznego przygotowania przedszkolnego mają zapewnione miejsca w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych na mocy prawa. Zgodnie z Ustawą o systemie oświaty od 1 września 2015 r. dziecko w wieku czterech lat ma prawo do korzystania z wychowania przedszkolnego, a gmina ma obowiązek zapewnić warunki realizacji tego prawa. Od 1 września 2017 r. prawo to dotyczyć będzie również dzieci trzyletnich.

Płatny postój Przy Muzeum

Od 1 lutego postój na parkingu Przy Muzeum jest odpłatny. Za pierwszą godzinę kierowcy płać 3 zł. Zmieniła się też organizacja ruchu na al. 3 Maja.

Pierwsza godzina kosztuje 3 zł, kolejne – 4 zł, a cała doba – 50 zł. Regulamin parkingu przewiduje też możliwość wykupu abonamentu tygodniowego za 200 zł oraz miesięcznego za 320 zł. Ponieważ obiekt czynny jest całą dobę, można w nim wykupić również abonament miesięczny nocny za kwotę 150 zł. Za nocne parkowanie przez cały kwartał płacimy 380 zł.

Bilet jednokrotnego parkowania pobiera się przy wjeździe. Opłaty dokonuje się przed wyjazdem z parkingu, płać w parkomacie gotówką – automat wydaje resztę.

Abonamenty postojowe będzie można wykupić na kilka sposobów:

- w Punkcie Obsługi Parkującego w godz. od 8.00 do 16.00 – płatność kartą lub po dokonaniu wcześniej płatności przelewem, lub w kasie UMK
  - przez internet, wpłacając należność przelewem na konto wskazane na wniosku o abonament, dostępnym w Punkcie Obsługi Parkującego lub na stronie ZIKiT.
- Odbiór wykupionych abonamentów odbywa się wyłącznie w Punkcie Obsługi Parkującego. Od 1 lutego zmieniły się też zasady parkowania wzdłuż al. 3 Maja. Zakaz postoju obowiązuje w dni robocze w godzinach od 9.00 do 17.00 na odcinkach od skrzyżowania z al. Focha do ul. Oleandry oraz od Reymana do okolic ul. Piastowskiej. Na odcinku wzdłuż parku Jordana zasady parkowania się nie zmieniają.

Zlikwidowane zostały za to miejsca postojowe dla autokarów turystycznych wzdłuż al.

3 Maja. Dla tych pojazdów wyznaczono parkingi przy stadionie Wisły Kraków, gdzie łącznie pomieści się do 40 autokarów. Wjazd na parkingi odbywa się od strony al. 3 Maja.

– Nowa organizacja ruchu umożliwi darmowe parkowanie na al. 3 Maja w okresie, kiedy przyjeżdżają tam osoby zainteresowane rekreacją. Takie rozwiązanie wymusza też większą rotację samochodów w pozostałych godzinach. Dla osób, które nie zdecydują się na dojazd do pracy środkami komunikacji zbiorowej, przygotowano rozwiązania abonamentowe na nowo otwartym parkingu Przy Muzeum – mówi Michał Pydlik z Zarządu Infrastruktury Komunalnej i Transportu. (JM)

Otwarci na świat

Ma już sześć lat i spore grono przyjaciół. Poza tym jest ciekawski i otwarty na nowe wyzwania. Młodszy brat Magicznego Krakowa – wortal „Kraków Otwarty na Świat” – świętuje kolejne urodziny i prezentuje nową porcję ciekawostek na temat współpracy międzynarodowej naszego miasta.

Na wortalu można znaleźć wiele ciekawostek dotyczących miast, z którymi Kraków współpracuje

Julia Żylina-Chudzik

Chociaż prawdziwy szal na punkcie tzw. „twinningu” – mniej lub bardziej usankcjonowanego partnerstwa miast z różnych zakątków świata – był domeną lat 90. ubiegłego wieku, idee współpracy międzynarodowej, międzykulturowego dialogu i porozumienia wydają się dzisiaj szczególnie aktualne. Dziedzina, która na pierwszy rzut oka kojarzyć się może z dostępnymi w Biuletynach Informacji Publicznej urzędowymi dokumentami i ogólnym hasłem „wymiana doświadczeń”, dotyczy przecież niemal wszystkich obszarów nowoczesnego zarządzania miastem i życia jego mieszkańców. W Krakowie – niegdyś siedzibie polskich królów i ważnym przystanku na trasie orientalnych szlaków handlowych, obecnie zaś czołowym europejskim ośrodkiem turystyki, kultury i zagranicznych inwestycji – jest to szczególnie widoczne. O pozycji naszego miasta na arenie międzynarodowej świadczą nie tylko liczne przyjaźnie Krakowa z zagranicznymi miastami, ale także odbywające się u nas wydarzenia kulturalne, kongresy i konferencje, spotkania naukowe i branżowe, wizyty przedstawicieli świata polityki i dyplomacji. A że jest tego spo-

ro, zrodził się pomysł przedstawienia informacji z zakresu międzynarodowej aktywności Krakowa w ramach jednej, rzetelnej, a zarazem ciekawej dla odbiorcy strony internetowej.

Tak właśnie powstał działający w ramach Miejskiej Prezentacji Internetowej Magicznego Krakowa wortal „Kraków Otwarty na Świat”.

Strona, na którą można trafić, klikając zakładkę „Współpraca międzynarodowa” (www.krakow.pl), oficjalnie zaczęła funkcjonować 12 stycznia 2009 r. Znajdują się tu newsy na temat aktualnych wydarzeń; szczegółowa historia kontaktów Krakowa z jego zagranicznymi „bliźniakami” i partnerami; informacje o międzynarodowych organizacjach, do których przynależy nasze miasto; działy poświęcone międzynarodowym konferencjom, targom czy zagranicznym mediom. Uzupełnienie komunikatów na temat wizyt zagranicznych gości u Prezydenta Miasta Krakowa stanowią galerie zdjęć oraz unikatowa Wirtualna Księga Pamiątkowa, w której można zobaczyć wpisy znanych polityków, arysto-

kratów i innych VIP-ów. Nie brakuje także jakże praktycznych danych teleadresowych działających w Krakowie konsulatów i zagranicznych instytucji kultury.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom internautów i najnowszych trendów, dwukrotnie zmienialiśmy szatę graficzną strony „Kraków Otwarty na Świat”. Obecnie ma ona charakter responsywny (dostosowuje wyświetlanie treści do używanego nośnika) i jest dostępna także w wersji mobilnej, ma własny profil na Facebooku, kod QR i newsletter. Aby skutecznie docierać do zagranicznych internautów, strona jest dostępna w sześciu językach obcych: angielskim, niemieckim, francuskim, rosyjskim, włoskim i hiszpańskim. To właśnie dlatego – jak wynika z badań statystycznych użytkowników wortalu – „Kraków Otwarty na Świat” czytany jest nawet na Antypodach!

A czytać naprawdę warto, gdyż poza rzetelnością redakcja „Otwartego” stawia także na dodatkowe atrakcje dla użytkowników strony – konkursy i tematyczne artykuły prezentujące ciekawostki z różnych zakątków świata. Warto zmierzyć się z naszymi quizami, nadesłać zdjęcie czy pracę plastyczną – na zwycięzców konkursów czekają cenne nagrody, niekiedy kursy językowe czy wycieczki do zaprzyjaźnionych miast. Z kolei zamieszczane artykuły prezentują rozmaite oblicza partnerstwa i miejsca, które warto odwiedzić. W ubiegłym roku pisaliśmy m.in. o ciekawostkach historycznych (cykl „Dawno temu w pewnym mieście”), kulturalnych („Międzynarodowy kalejdoskop kulturalny”) czy innowacjach („Miasto przyszłości”). W 2015 r. będziemy kontynuować ciesząc się popularnością cyklu wywiadów z przedstawicielami krakowskiego korpusu konsularnego („Zawód dyplomata”), ale ruszamy także

z kilkoma nowinkami. Polecamy m.in. pierwszą odsłonę nowego tematycznego przewodnika, w którym przedstawimy wybrane miasta według różnych kluczy tematycznych. Na początek – „Miasto dla Smakosza”. W cyklu „Przystanek Kraków” zaprezentujemy sylwetki sławnych osób, które niegdyś odwiedziły dawną stolicę Polski. Zaprosimy także mieszkańców i gości naszego Miasta Literatury do współtworzenia powieści o tematyce krakowskiej... Pierwszy odcinek „Kraków Story” i wiele innych niespodzianek znajdzie państwo na stronie www.krakow.pl/otwarty_na_swiat/. Zapraszamy do lektury i zachęcamy do dzielenia się opiniami na temat działalności naszej strony. Chętnie poznamy wszelkie pomysły i propozycje! Czekamy na nie pod adresem krakow.swiat@um.krakow.pl.

Prawdziwa meta Dakaru jest w Krakowie

Takiego sukcesu w polskim sporcie motorowym jeszcze nie było! Krakowianin Rafał Sonik zrealizował marzenie swoje i wielu polskich kibiców – wygrał legendarny Dakar. Teraz zdradza nam kulisy tego najniebezpieczniejszego rajdu na świecie oraz swoje plany na przyszłość.

Łukasz Mordarski

Po Dakarze moja skrzynka odbiorcza w telefonie została dosłownie zapchana przez kilka tysięcy SMS-ów z gratulacjami. Słowa wsparcia otrzymywałem również w trakcie rajdu, a w chwilach kryzysu zawsze pojawiała się myśl, że nie mogę zawieść tych, którzy śledzą moje poczynania. Ogromną przyjemnością było również powitanie w domu, czyli w Krakowie – mówi nam Rafał Sonik, zwycięzca tegorocznego Rajdu Dakar w kategorii quadów. 49-letni krakowianin zdeklasował rywali. Nad drugim zawodnikiem miał prawie trzy godziny przewagi!

Rafał Sonik urodził się 3 czerwca 1966 r. w Krakowie. Dorastał w Nowej Hucie, skończył I Liceum Ogólnokształcące im. Bartłomieja Nowodworskiego, a następnie studiował handel zagraniczny na Akademii Ekonomicznej (obecnie Uniwersytet Ekonomiczny). Jest przedsiębiorcą, filantropem i sportowcem.

Przez siedem lat próbował się wspiąć na dakarowy szczyt i w końcu mu się to udało. Jest pierwszym polskim zawodnikiem, który stanął na najwyższym stopniu podium najtrudniejszego rajdu świata. – Samo przejechanie Dakaru to wielki wyczyn, a wygranie go to już ogromny sukces! To rajd dla dużych chłopaków i nie ma w nim miejsca dla amatorów. Rafał przygotowuje się do tego startu cały rok, poświęcając swój czas i pieniądze – komentuje krakowski kierowca rajdowy Michał Kościuszko. – Należy mu się ten sukces, bo bardzo ciężko na niego pracował. Od wielu lat dążył do tego celu i jak nikt inny zapracował na to zwycięstwo. To nie chodzi tylko o samą jazdę na quadzie. Rafał bardzo ciężko trenuje, przygotowuje się fizycznie. Podziwiam go za pracę, jaką wykonuje – dodaje dwukrotny rajdowy wicemistrz świata 2009 i 2011 w klasyfikacji JWRC i PWRC, najbardziej utytułowany polski kierowca rajdowy na arenie mistrzostw świata.

O tym, jak niebezpieczny i wymagający jest Dakar, niech świadczy fakt, że na 45 quadowców do mety dojechało zaledwie 18. – Nigdy nie zapomnę tej piekielnej, solnej pu-

styni, przez którą musieliśmy jechać w Boliwii. Cały etap maratoński był przeżyciem, które do dziś powraca do mnie niezwykle wyraźnie. Pierwszego dnia jechaliśmy w burzy, przejeżdżając wezbrane rzeki. Żeby nie porwał lub nie przewrócił mnie nurt, musiałem szukać odpowiedniego miejsca i przejeżdżać nieco na skos, razem z prądem. Potem na zmianę nad nami przetaczały się chmury burzowe i pioruny uderzające kilkaset metrów od nas, ulewny deszcz i grad – opowiada „SuperSonik”. – Na mecie byliśmy przemoczeni do suchej nitki. Przemarznięci musieliśmy zaopeczkować się sprzętem i nocować po grubą warstwą koców w zbiorowej sali i w temperaturze bliskiej zera. Rano, nadal przemoczeni,

ruszyliśmy przez słone jezioro Salar de Uyuni, które na ogół jest suche, ale po nocnych ulewach pokryte było warstwą wody, a w zasadzie solanki. 150 km jazdy w takich warunkach sprawiło, że wszystkie quady i motocykle się buntowały – wspomina.

Sonik dotarł jednak do mety w Argentynie, zostawiając za plecami całą stawkę. – Prawdziwa meta była jednak w moim rodzinnym Krakowie, na rampie pod Sukiennicami – mówi zawodnik. Kibice zgotowali mu ciepłe przyjęcie na Rynku Głównym. – Nie spodziewałem się aż tylu fanów. To było coś fantastycznego! Musiałem wrócić do domu, żeby poczuć, ile tak naprawdę znaczy to dla mnie, ale i dla ludzi w moim mieście i kibiców w Polsce – dodaje triumfator Dakaru, który spotkał się także z prezydentem Krakowa. W trakcie wizyty w Urzędzie Miasta Jacek Majchrowski wręczył Rafałowi Sonikowi złotą oponę quadową z umieszczonym wewnątrz portretem „SuperSonika”. Ten odwdzińczył się prezydentowi powiększonym roadbookiem, który prowadzi do mety w Krakowie.

– Teraz Rafał będzie chciał udowodnić, że to zwycięstwo nie było przypadkiem, i powalczy o drugi triumf – prognozuje Kościuszko. A sam Sonik mówi: – W Galicji jest takie powiedzenie: „Einmal ist keinmal” (jeden raz się nie liczy – dop. red.). I to wystarczy za komentarz.

Krakowscy kibice przygotowali zwycięzcy Dakaru niesamowite powitanie

Rafał Majka dzieli się doświadczeniem

Rok 2014 był bardzo ważny i przełomowy nie tylko w karierze sportowej 25-letniego Rafała Majki – triumfatora 71. Tour de Pologne, najlepszego w klasyfikacji górskiej i zwycięzcy dwóch etapów najbardziej znanego wyścigu kolarskiego świata Tour de France, ale także dla jego młodszych koleżanek i kolegów z WLKS Krakus Swoszowice.

foto: Jerzy Sasorski / ZIS

Rafał Majka nie zapomina o koleżankach i kolegach ze swojego dawnego klubu

Jerzy Sasorski

Właśnie za sprawą sukcesów Rafała Majki, który do swoich osiągnięć dopisał również w ostatnim sezonie 6. miejsce w klasyfikacji generalnej Giro d'Italia, głośno zrobiło się o małym klubie z obrzeży Krakowa. To w WLKS Krakus Swoszowice bardzo znany obecnie zawodnik pod okiem trenera i łowcy talentów Zbigniewa Klęka uczył się kolarstwa i startował w pierwszych wyścigach.

Choć od czterech lat Majka jest już kolarzem profesjonalnej grupy Tinkoff-Saxo, nie zapomina o Krakusie i swoich następcach. Przy każdej nadarzającej się okazji bywa w klubie, dzieli się doświadczeniem i wrażeniami z największych wyścigów. Zdarza się, że trenuje z młodzieżą. O tym, czego już dokonał, przypominają niezli-

czona ilość pucharów oraz cała ściana oprawionych w ramki kolarskich koszulek mistrza.

Popularność Rafała Majki, jego niewątpliwe zasługi w promowaniu Krakowa i Małopolski przyniosły też wymierne korzyści sekcji kolarskiej i całemu klubowi WLKS Krakus. Do Swoszowic już jesienią ubiegłego roku trafił nowoczesny sprzęt, czyli pięć cycloergometrów, specjalistycznych urządzeń treningowych, przekazanych przez Prezydenta Miasta Krakowa Jacka Majchrowskiego, oraz dziesięć rowerów od Gminy Miejskiej Kraków, TU Skandia i Lang Teamu – organizatora Tour de Pologne, jako wyposażenia miasteczka komunikacyjnego. Rowery posłużą do nauki bezpiecznej jazdy.

W połowie stycznia tego roku jeden z partnerów technicznych Rafała Majki podarował kolarzom WLKS Krakus 20 kompletów wysokiej klasy kasków i butów, a także okulary i bidony.

Miła uroczystość odbyła się oczywiście z udziałem wybitnego wychowanka, który zawitał w klubie w przeddzień wylotu na miesięczne zgrupowanie na Teneryfie. Jak powiedział zawodnik, dopiero ten okres bardzo intensywnych przygotowań pozwoli mu dokładnie sprecyzować plany startowe i wyznaczyć cele na najbliższy sezon. Nie wiadomo więc jeszcze, czy zobaczymy go na trasie 72. Tour de Pologne, jaka rola mu przypadnie podczas Tour de France, czy może po rocznej przerwie wybierze się znów na Vuelta a España.

– Rozpocznę sezon od wyścigu w Omanie. To na razie chyba jedyna decyzja związana z kalendarzem startów – powiedział Rafał Majka. – Najważniejsze, że już teraz jestem mocno zmotywowany, głodny kolejnych sukcesów.

Trener Zbigniew Klęk z dumą obserwuje rozwój kariery Rafała i nie ukrywa, że łatwiej mu teraz namawiać do wytężonej pracy młodych adeptów kolarstwa. Nadal uważnie śledzi postępy innych swoich znanych wychowanków: Tomasza Marczyńskiego, Karola Domagałskiego czy 20-letniej Katarzyny Niewiadomej, która przedłużyła do końca 2016 r. kontrakt z holenderską grupą zawodową Rabo Liv Women Cycling Team. – Takie gesty Rafała, atrakcyjne nagrody dla najlepszych dziewcząt i chłopców w naszej sekcji kolarskiej są znakomitą zachętą do solidnego treningu. Gdy kilkanaście lat temu zaczynał Rafał, nie było może aż tak nowoczesnego sprzętu, ale kiedy okazało się, że ma serce i talent do kolarstwa, dzięki sponsorom otrzymał odpowiedni rower. Sam nazywał go „furą na mistrza świata”. Ten pierwszy trafił już do klubowego muzeum – opowiada Zbigniew Klęk. – Skrupulatnie gromadzimy zdjęcia, mamy już pokaźną kolekcję. Jest się z czego pośmiać, ale to wszystko pomaga mi w codziennej pracy trenerskiej. Przykład Rafała pokazuje, że tak zwany suchy wynik nie wystarczy, trzeba z siebie dać coś więcej poza trasą, poza wyścigiem. Widać gołym okiem, że te działania Rafała nie wynikają z kalkulacji, lecz po prostu – z serca. Tym zjednuje sobie ludzi. – Mam w ponad czterdziestoosobowej grupie trenujących w Krakusie kilkoro rokujących nadzieje na przyszłość – dodaje Klęk. – Na podawanie nazwisk jeszcze za wcześnie. Taką wyznają zresztą zasadę, że nie chwałę na wyrost. Prowadzimy selekcję, czego dawniej nie było, i wybieramy najzdolniejszych i najpracowitszych. Rafał Majka miał na początku kilkunastu kolegów, na wyżyny kolarstwa wspiął się jako jedyny z tego grona. Dziś pozostali mu trochę zazdroszczą popularności i pieniędzy. Bardzo solidnie jednak na to zapracował.

*rzecznik prasowy Zarządu Infrastruktury Sportowej w Krakowie

Nie trzeba czekać

Dzięki uruchomieniu 56 nowych miejsc w domach pomocy społecznej przy ul. Łanowej 41 oraz 27 nowych miejsc w domu przy ul. Krakowskiej osoby potrzebujące nie będą już czekały na przyjęcie do tych placówek.

■ Marta Chechelska*

Przygotowanie nowych miejsc było możliwe dzięki pozyskaniu środków finansowych w ramach projektu Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy „Pomocna Dłoń pod Bezpiecznym Dachem”. Dom Pomocy Społecznej przy ul. Krakowskiej otrzymał w sumie 1 999 014 zł, dom przy ul. Łanowej 41 – 4 476 924 zł. Kwoty dotacji obejmują lata 2013 i 2014. Te nowe miejsca są przeznaczone dla osób chorujących psychicznie. Natomiast uruchomienie w ubiegłym roku 57 nowych miejsc dla osób przewlekle somatycznie chorych skróciło czas oczekiwania na umieszczenie w tych placówkach do trzech miesięcy. Osoby wymagające zapewnienia natychmiastowej, całodobowej opieki są zawsze przyjmowane poza kolejnością.

Obecnie w Krakowie funkcjonuje 17 domów pomocy społecznej, w których jest 2068 miejsc. Zgodnie z art. 54 ust. 1 Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej prawo

do umieszczenia w domu pomocy społecznej przysługuje osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych. Umieszczenie w domu możliwe jest po uzyskaniu jej zgody, jednakże w sytuacjach, gdy stan zdrowia uniemożliwia wyrażenie woli, umieszczenie takiej osoby w DPS następuje na mocy postanowienia sądu.

Wnioski w sprawie umieszczenia w domu pomocy społecznej zgłasza się do Filii Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej lub Działu Pomocy Bezdomnym. Obowiązek kompletowania dokumentacji w tej sprawie spoczywa na pracownikach socjalnych MOPS-u.

Zgodnie z art. 61 ust. 2 Ustawy o pomocy społecznej pobyt w domu pomocy społecznej jest odpłatny. W pierwszej kolejności opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej wnosi mieszkaniec domu – jest to nie więcej niż 70 proc. jego dochodu – czyli w przypadku pobierania emerytury w wysokości 1200 zł, mieszkaniec płaci 840 zł. Pozostała część świadczenia pozostaje do jego dyspozycji.

Poza tym do ponoszenia opłaty do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania w DPS za pobyt osoby w DPS zobowiązani są małżonkowie, zstępni przed wstępnymi, jeżeli dochód w przypadku osoby samotnie gospodarującej przekracza 1626zł, a w przypadku osoby w rodzinie 1368 zł na osobę. Jeśli jest niższy, pozostałą część pokrywa gmina.

Średni koszt utrzymania miejsca w domu pomocy społecznej dla osób w podeszłym wieku wynosi 3100 zł, dla osób chorujących psychicznie 3500 zł, a dla osób somatycznie chorych 3600 zł.

*rzecznik prasowy MOPS-u

Rada Krakowskich Seniorów – członkowie rady dyżurują w każdy poniedziałek w siedzibie RKS przy Krupniczej 38 (1. piętro). Swoje pomysły, sugestie, uwagi i problemy ludzie starsi mogą zgłaszać także e-mailowo na adres: rada.krakowskich.seniorow@interia.pl.

Zapraszamy w lutym!

- Ośrodek Kultury im. C.K. Norwida, os. Górali 5, tel. 12 644-27-65, www.okn.edu.pl
11, 18, 25 lutego (środa), godz. 10.00
ARTzona, os. Górali 4
Warsztaty rysunku i malarstwa dla seniorów; wstęp: 5 zł
11 lutego (środa), godz. 17.00
Wernisaż wystawy plakatów Zofii Trybicko-Borkowskiej – „Sławomir Mrożek w teatrze absurdu”; wstęp wolny
13 lutego (piątek), godz. 20.00
Koncert bluesowy – HOT TAMALES TRIO; wstęp: 10 zł
- Klub Kultury „Kuznia”, os. Złotego Wieku 14, Kraków, tel. 12 648-08-86, www.kuznia.edu.pl
15 lutego (niedziela), godz. 18.00
Kościół pw. św. M.M. Kolbego, os. Tysiąclecia 86
Koncerty Mistrzejowickie – Dawna muzyczna Europa. Koncert na klawesyn i wiolonczelę; wstęp wolny
- Nowohuckie Centrum Kultury, al. Jana Pawła II 232, tel. 12 644-02-66, www.nck.krakow.pl
13 lutego (piątek), godz. 17.00, sala kameralna
„Miłość niejedno ma imię” – romantyczny wieczór walentynkowy z piosenką w wykonaniu solistek oraz Studia Piosenki Chanson; wstęp wolny
14 lutego (sobota), godz. 19.00, sala teatralna
Andrzej Poniedziałki – jubileuszowy program „Monday-day”; bilety: 50 zł
22 lutego (niedziela), godz. 16.00, sala kameralna
Spotkanie z piosenką – prowadzi Wojciech Dąbrowski; wstęp wolny
- Dom Kultury „Podgórze” ul. Sokolska 13, tel. 12 656-36-70, www.dkpodgorze.krakow.pl
17 lutego (wtorek), godz. 11.00
Inauguracyjne spotkanie Klubu „Deserek” – Jeśli tworzą państwo poezję, prozę, mają wiedzę na unikalne tematy, którą chcą się podzielić z innymi – zapraszamy na spotkanie!
20 lutego (piątek), godz. 11.00
Warsztaty wizażu i stylizacji ubioru dla seniorów, prowadzi Agnieszka Chuma (prosimy, aby każda z Pań przyniosła swój komplet pędzli i własne kosmetyki).
25 lutego (środa), godz. 18.00
Koncerty Środowe: „Czarny kot” – koncert piosenki autorskiej i poetyckiej do wierszy Tadeusza Śliwiaka. Zaśpiewa Weronika Śliwiak; bilety: 10/5 zł

Dom Pomocy Społecznej przy ul. Łanowej 1b

Teatr na tak!

O premierze nowego spektaklu w Łaznia Nowej, warsztacie teatralnym i sposobie na życie z **Joanną Szczepkowską**, aktorką, pisarką i reżyserką teatralną rozmawia Damian Żelezik.

foto: archiwum Teatru Łaznia Nowa

Joanna Szczepkowska – urodziła się w Warszawie w 1953 r.; aktorka filmowa i teatralna, pisarka, felietonistka; w 2006 r. odznaczona Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski

7 marca w Teatrze Łaznia Nowa odbędzie się premiera przedstawienia pt. „Pelcia, czyli jak żyć, żeby nie odnieść sukcesu”. Czy inspiracją do napisania sztuki były osobiste przeżycia?

Joanna Szczepkowska: Na pytanie, skąd pisarz bierze pomysły, zawsze trudno odpowiedzieć. Według mnie to taki rodzaj twórczości, dla którego podstawą są zarówno wyobrażenia, jak i śledzenie tego, co nas otacza. Ta sztuka nie odzwierciedla własnych przeżyć, powstała dzięki sile wyobraźni połączonej z obserwacją świata. Poza tym od lat chciałam napisać coś, co łączyłoby w sobie doświadczenia i sprawy dwóch pokoleń: młodego i starszego. Ich niemożności porozumienia się. Sztukę pisałam kilka lat. Ale nareszcie już ją skończyłam.

Do jakich odbiorców jest ona skierowana?

JSz: Pisząc, nigdy nie mam jakiejś docelowej grupy, nie myślę takimi kategoriami. Moim zdaniem każdy typ widza będzie zainteresowany tym przedstawieniem. Ci, którzy lubią teatr mieszczański, znajdą coś dla siebie, zaś miłośnicy teatru abstrakcji odnajdą tu wiele surrealistycznych elementów. To jest pewien rodzaj „mojego teatru”. Pierwszym była „Goła baba”, którą gram od 20 lat, a to jest mój następny krok.

Dlaczego na miejsce premiery wybrała Pani Kraków? Niedawno dyrektor Teatru Groteska Adolf Weltschek stwierdził, że widzowie krakowscy są bardzo wymagający...

JSz: Może właśnie dlatego! Ja lubię wymagającego widza. Poza tym w Teatrze Łaznia Nowa przyjęto ten tekst z otwartymi rękami. Powstał bardzo dobry klimat przy tworzeniu tej sztuki, a dla mnie jest to bardzo ważne – od razu chce się pracować.

Czyli potwierdza Pani tę tezę?

JSz: Zawsze bałam się określać widzów kategoriami, że są poznańscy, krakowscy czy warszawscy, jednak trudno udzielić mi jednoznacznej odpowiedzi. Z całą pewnością Kraków ma bardzo silne tradycje teatralne. Krakowianie potrzebują teatru, chodzą do teatru, silnie reagują, jeśli sztuka nie wpisze się w kanony ich gustu. W tym sensie można zdecydowanie powiedzieć, że jest to publiczność wymagająca. Krakowowi teatr nie jest obojętny.

W przypadku „Pelci...” jest Pani nie tylko reżyserem, ale też gra główną rolę w sztuce. Czy wymaga to dużego zaangażowania?

JS: Oczywiście, że tak, to bardzo trudna rzecz. Pierwszą swoją sztukę oddałam Agnieszce Glińskiej, ponieważ nie miałam odpowiedniego doświadczenia. „ADHD i inne cudowne zjawiska” reżyserowałam już sama, ponieważ jest to łatwiejszy rodzaj teatru. Natomiast „Pelcia...” jest trudną sztuką. Pisana była jako typowy scenariusz teatralny z bardzo dokładnym planem przedstawienia.

Czy bycie reżyserem i odtwórcą głównej roli w jednym pozwala na odpowiednie przygotowanie sztuki?

JS: Gdybym myślała, że jest to ze stratą dla sztuki, nigdy bym się tego nie podejmowała. Potraktowałam to jako wyzwanie zrobienia autorskiego teatru. Przyznam szczerze, że chciałam mieć wpływ na większość elementów, po prostu zrobić to po swojemu. Do współpracy zaprosiłam jednak Agnieszkę Krupieńczyk z Poznania, świetną plastyczkę, która wymyśliła i wykonała scenografię.

Kiedyś powiedziała Pani, że jako aktorka jest bezkompromisowa. Czy jako reżyser także?

JS: W życiu zrobiłam trzy spektakle, z czego jeden to mój tekst, a dwa to cudze. Jeżeli pracuję z aktorami, jestem czuła na to, co myślą i czują. Sama jestem aktorką i dlatego wiem, że można na niektóre części materiału spojrzeć inaczej niż reżyser. Staram się współpracować, nie zaprowadzam żadnego reżimu. Nie tworzę kojarzonej ze mną atmosfery konfliktu, a zupełnie przeciwnie – staram się stworzyć atmosferę wspólnoty i czerpania pomysłów z aktorów. Jestem za teatrem na tak!

No właśnie, postrzegana jest Pani jako osoba kontrowersyjna, choć ucieka od świata show-biznesu, mocno to akcentując. A czy przypadkiem nie kryje się pod tym sposób własnej promocji?

JS: Dziś strasznie trudno jest przekonać kogoś, że żyje się, pracuje tak po prostu, bez żadnej pozy, że nie zabiega się o tzw. wizerunek. To, że uchylam się i unikam mediów, blichtru, w żaden sposób nie jest próbą kształtowania wizerunku. Ja nie zabiegam o to, nie mówię i nie informuję o tym pierwsza, że żyję tak jak zwykli ludzie. Mówię o tym dopiero wtedy, gdy ktoś mnie o to zapyta. Istnieje dzisiaj wiele sposobów kształtowania medialnej osobowości. Dla niektórych pracuje cały sztab ludzi: PR-owcy, agenci, menadżerowie, których ja nie miałam i nie mam. Potem można od tych osób usłyszeć, że nie obchodzą ich kamery – oczywiście mówiących to w świetle kamer. Według mnie to kwestia sposobu na życie, a ja niektórych rzeczy nie robię.

„Bieguny Kultury” w Grotesce

21 lutego rozpocznie się Materia Prima. 3. Międzynarodowy Festiwal Teatru Formy. Tegorocznej edycji patronować będzie hasło „Bieguny Kultury”. 12 zespołów teatralnych, ponad 20 spektakli na czterech scenach – wszystko to w siedem festiwalowych dni.

◆ Damian Żelezik

W ramach trzeciej już edycji Materii Primi do Krakowa zawitają zespoły z Francji, Izraela, Niemiec, Norwegii, Rosji, Włoch. Unikalne w skali światowej wydarzenie zgromadzi pod Wawelem najpopularniejszych artystów teatru formy. – Program festiwalu zawsze jest wynikiem pewnych terminowych kompromisów. Z różnych powodów nie jesteśmy w stanie ogłosić festiwalowego programu z rocznym wyprzedzeniem, jak dzieje się to w przypadku największych światowych imprez. Mimo tego dzięki usilnym staraniom udało nam się pozyskać wielobarwną paletę twórców teatru formy – mówi dyrektor festiwalu Adolf Weltschek.

Ten rodzaj teatru jest połączeniem szerokiego wachlarza sztuk: teatrów maski, lalek, ruchu czy performance'u. Przedstawienia bazują zaś na połączeniu bogatej warstwy muzycznej, plastycznej i ruchowej. Aktorzy swoją grą komunikują się z widzem, jest to swoisty seans teatralnej rozmowy.

Jedną z największych gwiazd festiwalu jest włoski zespół Nogravity Dance Company. Do Krakowa przyjedzie z niezwykle widowisko-

wym przedstawieniem „Boska Komedja: Z piekła do nieba”. Tancerze, perfekcyjnie opanowując scenę, wykorzystują skomplikowane barokowe mechanizmy, dzięki którym unoszą się w powietrzu, niezwykle realistycznie odtwarzając podróż z piekła w kierunku raju. – Każdy festiwal ma tzw. okręty flagowe. W tym wypadku, oprócz włoskiego Nogravity Dance Company, jest to też norweski teatr tańca Carte Blanche – dodaje dyrektor festiwalu.

Każdy z zespołów, prezentując swoje przedstawienie, daje popis wielkiego teatralnego kunsztu, sprawności oraz warsztatu. – Teatr formy ma niezaprzeczalny walor widowiskowości. Dlatego przedstawienia adresowane są do tych widzów, którzy chcą analizować, rozkładać na sztukę na drobne elementy, a także do tych, którzy czerpią najwięcej przyjemności z jej wizualnych efektów – tłumaczy Adolf Weltschek.

Każde z przedstawień grane będzie dwukrotnie. Aktorzy występować będą na scenach Teatru Groteska, Teatru Ludowego, Nowohuckiego Centrum Kultury oraz Studia Telewizyjnego S3 w Łęgu. Festiwal Materia Prima potrwa do 28 lutego.

foto: archiwum Teatru Groteska

W ramach festiwalu zobaczymy m.in. „Przemiany” w reż. Adolfa Weltschka

11 lutego 2015 r.

Jacques Offenbach Piękna Helena

27, 28.02.

1, 3, 6, 8.03.

libretto: **Krzysztof Czcetof**
wg libretta Henri Meilhaca i Ludovica Halévy'ego

reżyseria
Rudolf Ziolo
kierownictwo muzyczne
Piotr Wajrak
scenografia i kostiumy
Andrzej Witkowski
choreografia
Jarosław Staniek

OPERA KRAKOWSKA
ul. Lubicz 48, 31-512 Kraków
Rezerwacja: tel. +48 12 296 62 62 (63)
fax: +48 12 296 62 68
e-mail: bilety@opera.krakow.pl
www.opera.krakow.pl

Znamy program Misteria Paschalia 2015

Siedem dni, siedem koncertów oraz plejada gwiazd wykonawstwa historycznego. Tegoroczna odsłona festiwalu będzie prezentacją dziedzictwa europejskiej muzyki od średniowiecza aż po klasycyzm.

foto: archiwum organizatora

Karolina Grysiak

O bok uwielbianych przez publiczność wybitnych muzyków – Jordiego Savalla i Ottavia Dantone, powrócą do Krakowa Christophe Rousset i René Jacobs. Po raz pierwszy ze swoimi zespołami na festiwalu zaprezentują się Diego Fasolis, Alessandro de Marchi i Paul van Nevel. 12. edycja festiwalu Misteria Paschalia rozpocznie się 30 marca i potrwa do 5 kwietnia. Wyruszenie z nami zapraszamy w niezapomnianą podróż w głąb muzyki dawnej.

– Główną oś tegorocznego Festiwalu Misteria Paschalia wyznacza prezentacja trzech oratoriów – Niccolò Jommellego („Isacco, figura del Redentore”), Bernarda Pasquiniego („La sete di Cristo”) i Georga Friedricha Haendla („Jephtha”) oraz dwóch pasji opartych na Ewangelii św. Jana autorstwa Cipriana de Rore i Johanna Sebastiana Bacha. Uzupełnieniem pro-

gramu będzie przedstawienie XIV-wiecznych utworów zamieszczonych w tzw. „Czerwonej Księdze z Montserrat” oraz mistycznego cyklu Ciemnych Jutrzni François’a Couperina. Przed Państwem siedem wyjątkowych koncertów – siedem wieczorów, które na długo zagoszczą w Państwa pamięci. Tylko na Misteria Paschalia. Tylko w Krakowie. Serdecznie zapraszam – mówi Filip Berkowicz, Dyrektor Artystyczny Festiwalu Misteria Paschalia.

Wspólnie z Programem II Polskiego Radia, współorganizatorem festiwalu, zapraszamy na koncerty do wyjątkowych lokalizacji – wśród dobrze znanych festiwalowej publiczności m.in. do kościoła św. Katarzyny Aleksandryjskiej, kaplicy św. Kingi w Kopalni Soli w Wieliczce, ale także po raz pierwszy w historii festiwalu do Centrum Kongresowego ICE Kraków.

Bilety na festiwalowe koncerty dostępne są od 4 lutego na portalu www.eventim.pl oraz

Program tegorocznej edycji festiwalu

MISTERIA PASCHALIA 2015

30 marca 2015, godz. 20.00 – Wielki
Poniedziałek
Filharmonia im. K. Szymanowskiego
w Krakowie
Niccolò Jommelli: „Isacco, figura del
Redentore”

31 marca 2015, godz. 20.00 – Wielki Wtorek
Kościół św. Katarzyny Aleksandryjskiej
Cipriano de Rore: *Passio Domini nostri Jesu
Christi secundum Johannem*”

1 kwietnia 2015, godz. 20.00 – Wielka Środa
Kościół św. Katarzyny Aleksandryjskiej
Various Composers: *“Le Libre Vermell de
Montserrat”*

2 kwietnia 2015, godz. 20.00 – Wielki
Czwartek
Sala Audytoryjna ICE Kraków
Johann Sebastian Bach: *„Johannes-Passion”
BWV 245*

3 kwietnia 2015, godz. 20.00 – Wielki Piątek
Filharmonia im. K. Szymanowskiego
w Krakowie
Bernardo Pasquini: *„La sete di Cristo”*

4 kwietnia 2015, godz. 19.00 – Wielka
Sobota
Kopalnia Soli w Wieliczce
Marc-Antoine Charpentier & François
Couperin: *„Leçons de ténèbres”*

5 kwietnia 2015, godz. 20.00 – Niedziela
Wielkanocna
Sala Audytoryjna ICE Kraków
George Friedrich Haendel: *„Jephtha” HWV 70*

w czterech punktach informacji miejskiej InfoKraków: przy ul. św. Jana 2, w Pawilonie Wyspiańskiego (pl. Wszystkich Świętych 2), w Sukiennicach (Rynek Główny 1/3) i w Centrum Obsługi Ruchu Turystycznego (ul. Powiśle 11). Z kolei karnety obejmujące wstęp na wszystkie festiwalowe koncerty będą dostępne tylko w wymienionych wyżej punktach informacji miejskiej InfoKraków. Karnet kosztuje: 500 zł (ulgowy) i 650 zł (normalny), a bilety na poszczególne wydarzenia kosztują: od 40 zł do 120 zł (bilety ulgowe), od 60 zł do 160 zł (bilety normalne).

Okiem Przewodniczącego: konsumpcja, inwestycja czy rozwój?

Rada Miasta Krakowa uchwaliła budżet. Przy tej okazji odbyło się wiele dyskusji na temat tego, co trzeba wprowadzić do budżetu, co jest najważniejsze w poprawkach, jakie zadania mają największe znaczenie. Przy tej okazji wrócił pomysł darmowych przejazdów komunikacją miejską, teraz ograniczony tylko do uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych.

Bogusław Kośmider*

Warto tę sprawę potraktować trochę szerzej, uwzględniając różne warianty i możliwości. Przedstawię Państwu pod ocenę trzy warianty:

Wariant 1: Darmowe bilety dla uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych

Zaproponowano, aby w Krakowie wprowadzić darmowe przejazdy dla młodzieży gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej. Oczywiście od razu rodzi się pytanie, dlaczego nie dla uczniów szkół podstawowych? Przyjmując jednak, że darmowy przejazd nie uwzględnia uczniów szkół podstawowych, można na podstawie danych MPK oszacować, że oznaczać to będzie zmniejszenie dochodów o mniej więcej 20 mln zł rocznie. Te 20 mln zł mniej z biletów oznacza zmniejszenie o 8 proc. pracy przewozowej, brak zakupów tramwajów czy autobusów na tę kwotę, zmniejszenie możliwości kredytowych lub konieczność znalezienia tych pieniędzy kosztem innych działań miasta. Zyskuje niewątpliwie młodzież szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych.

Wariant 2: Zamiast darmowych biletów – inwestycja w zakup taboru

Przyjmując, że nie wprowadzamy darmowych biletów, bowiem dotyczą one tylko jednej – niemałej, ale ograniczonej – grupy osób, możemy zaoszczędzone środki przeznaczyć na inwestycje w tabor, czyli zakup kilku tramwajów czy kilkunastu autobusów. Takie systematyczne zakupy przez kilka lat dadzą nam kilkadziesiąt nowych tramwajów i jeszcze więcej, może ponad sto nowych autobusów. Dzięki temu mieszkańcy będą jeździć wygodniej i bezpieczniej, a sam transport kosztować nas będzie mniej i mniej zniszczy środowisko. Zyskają na tym wszyscy korzystający z transportu publicznego, a pośrednio zyska też ogół mieszkańców Krakowa.

Wariant 3: zamiast darmowych biletów czy inwestycji w tabor preferencje dla wszystkich mieszkańców

W tym wariantcie zamiast darmowych biletów dla bardzo ograniczonej liczby mieszkańców, zamiast inwestycji w tabor, służących przede wszystkim jeżdżącym komunikacją miejską, wprowadzamy preferencje dla wszystkich mieszkańców Krakowa, płacących w naszym mieście podatki. Te preferencje polegają m.in. na tańszych dla tych mieszkańców biletach komunikacji miejskiej. Osoba płacąca podatki w Krakowie płaciłaby za jednorazowy czy abonentowy bilet mniej niż pozostali użytkownicy

Bogusław Kośmider

foto: Wiesław Hajler / UMKK

komunikacji miejskiej. W Krakowie mieszka, według różnych obliczeń, od 150 do 300 tys. osób niepłacących podatku w naszym mieście. Proponowane rozwiązanie zwiększyłoby zapewne zainteresowanie rozliczaniem się z krakowskimi urzędami skarbowymi. Tak dzieje się w Warszawie, gdzie funkcjonuje tzw. Karta Warszawiaka, będąca kartą lokalnych przywilejów, nie tylko w zakresie tańszych biletów. Co możemy w ten sposób zyskać? Mniejszy dochód z biletów kompensowany byłby znacznie większym przychodem z podatków. Można zdobyć w ten sposób większe środki na inwestycje nie tylko w tabor, ale także i w inne dziedziny. W ten sposób preferowana jest bardzo duża grupa mieszkańców – wszyscy płacący w Krakowie podatek dochodowy.

Mamy więc trzy różne warianty działania. W pierwszym konsumujemy środki, dając korzyść ważnej, ale małej grupie, nie zawsze mieszkańców. W drugim środki inwestujemy, dając korzyść większej grupie, w trzecim nie konsumując i nie inwestując bezpośrednio w tabor, umożliwiamy wieloletni rozwój i zapewniamy korzyści wszystkim mieszkańcom Krakowa. Który wariant jest najlepszy? Każdy może sobie sam odpowiedzieć. Ja zdecydowanie preferuję wariant trzeci, czyli rozwój.

Szanowni Państwo, niedługo przedstawimy do zaopiniowania plan działań w celu wprowadzenia w Krakowie odpowiednika Karty Warszawiaka – Karty Przywilejów Krakowskich. Będziemy chcieli pokazać różne możliwe preferencje dla mieszkańców. Karta Przywilejów Krakowskich może być dobrym narzędziem pozyskiwania dla Krakowa osób, które zwiększą wpływy do budżetu miasta, ale i sposobem na podziękowanie tym, którzy od lat w Krakowie mieszkają i go wzbogacają.

*Przewodniczący Rady Miasta Krakowa

Konsumpcja, inwestycja w tabor czy rozwój?

Darmowe przejazdy dla młodzieży

Inwestycja w tabor

Rozwój poprzez kartę przywilejów

Korzystają jeżdżąca młodzież i rodzice

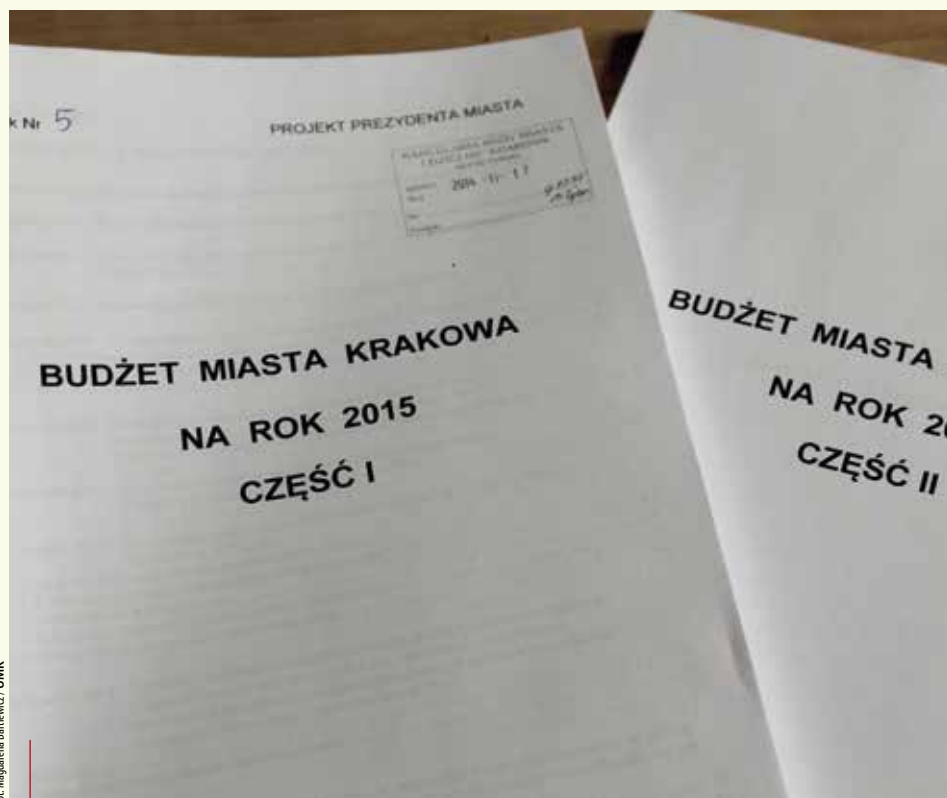
Korzystają mieszkańcy podróżujący komunikacją miejską

Korzystają wszyscy mieszkańcy płacący podatek

Jest budżet na 2015 rok!

Ma ponad 300 stron. Wart jest sporo ponad 4 mld zł. O czym mowa? O budżecie Krakowa. Podczas sesji 28 stycznia radni podjęli uchwałę budżetową na 2015 r.

fot. Magdalena Baraniewicz / UMK

Budżet na 2015 r. uchwalony został na sesji 28 stycznia

Łukasz Nowakowski

Za projektem uchwały wraz z autopoprawką prezydenta głosowało 23 radnych (radni z klubu radnych Platforma Obywatelska oraz klubu radnych Przyjazny Kraków), 19 było przeciw (klub radnych Prawo i Sprawiedliwość).

Sporo poprawek

Po raz pierwszy z projektem budżetu radni mieli okazję zapoznać się 17 listopada 2014 r. Pierwsze czytanie uchwały budżetowej odbyło się na sesji Rady Miasta Krakowa 17 grudnia. Budżet Krakowa w 2015 r. to dokładnie 4 mld 56 mln 446 tys. 954 zł. Projekt przegłosowany przez radnych 28 stycznia różnił się od tego przekazanego radnym 17 listopada 2014 r. Został uchwalony wraz z autopoprawką prezydenta, która

uwzględniała dużą część poprawek złożonych przez radnych. A poprawek radni złożyli sporo – 349. Poprawki składały kluby radnych, ale również poszczególni radni. Klub radnych Prawo i Sprawiedliwość złożył poprawki do budżetu na kwotę 59 mln 804 tys. 500 zł, klub radnych Platforma Obywatelska złożył 86 poprawek na kwotę 86 mln 264 tys. zł, natomiast klub radnych Przyjazny Kraków złożył poprawki do budżetu na kwotę 6 mln 507 tys. zł. Poprawki radnych dotyczyły przede wszystkim remontów nakładkowych ulic, zwiększenia środków na tereny zielone w mieście, budżet obywatelski oraz ścieżki rowerowe. – Częściowo uwzględniliśmy 25 poprawek, a 136 w całości – mówił podczas sesji 28 stycznia Lesław Fijał, Skarbnik Miasta. Deficyt budżetowy wyniesie w tym roku 73 mln 416 tys. 408 zł. Regionalna Izba Obrachunkowa projekt budżetu na 2015 r. zaopiniowała pozytywnie.

Budżet jest rocznym planem dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów miasta. Po uchwaleniu budżetu przez radę prezydent przekazuje uchwałę Regionalnej Izbie Obrachunkowej oraz opracowuje układ wykonawczy budżetu, czyli szczegółowy podział dochodów i wydatków budżetowych w pełnej klasyfikacji. Regionalna Izba Obrachunkowa ma 30 dni od daty otrzymania uchwały na jej analizę pod kątem zgodności z prawem.

Oczekiwania a możliwości

– Budżet to zawsze są oczekiwania versus możliwości. A możliwości w kontekście poprawek ograniczają się do paru procent budżetu. Na pewno problemem jest fakt, że niewiele środków przeznaczonych zostało na bezpieczeństwo. Mieszkańcy wskazali w referendum w maju 2014 r., że chcieliby, aby na bezpieczeństwo przeznaczyć więcej pieniędzy – mówił podczas sesji 28 stycznia Bogusław Koźmider, Przewodniczący Rady Miasta Krakowa.

– Musimy kierować się odpowiedzialnością za kształt budżetu i stanem finansów miasta. 80 proc. zadań wskazanych przez radnych PO w poprawkach zostało ujęte w autopoprawce prezydenta – mówił podczas sesji budżetowej Andrzej Hawranek, przewodniczący klubu radnych Platforma Obywatelska.

– Poprawki, do budżetu, które złożył klub radnych Przyjazny Kraków, w zdecydowanej większości mają poprawiać komfort życia mieszkańców. Uważamy, że projekt budżetu wraz z autopoprawką spełnia te przesłanki. Sprawy ważne dla mieszkańców, a nieujęte w budżecie na 2015 r. będą traktowane priorytetowo w 2016 r. – mówił podczas sesji budżetowej Rafał Komarewicz, przewodniczący klubu radnych Przyjazny Kraków.

– Pominięte zostały nasze kluczowe poprawki dotyczące bezpłatnej komunikacji dla gimnazjalistów i uczniów szkół ponadgimnazjalnych oraz dopłat do szkolnych stołówek – mówi Włodzimierz Pietrus, przewodniczący klubu radnych Prawo i Sprawiedliwość.

Radni, który zabierali głos podczas sesji budżetowej, podkreślali, że dzięki poprawkom wiele ważnych dla mieszkańców spraw znalazło się w budżecie na 2015 r. Radny Wojciech Krzysztońek mówił m.in. o długo oczekiwanej rewitalizacji parku Lotników Polskich w Czyżynach. – Zwiększone środki na budżet obywatelski, budowa ścieżek rowerowych, nakładki asfaltowe na wielu ulicach, zieleń miejska – na te ważne cele znalazły się środki w budżecie – dodał Andrzej Hawranek, przewodniczący klubu radnych Platforma Obywatelska oraz przewodniczący Komisji Budżetowej RMK.

Czas na nową jakość

O społeczeństwie obywatelskim i inwestycjach ekologicznych z **Markiem Lasotą**, wiceprzewodniczącym Rady Miasta Krakowa rozmawia Katarzyna Maleta-Madejska.

foto: Katarzyna Maleta-Madejska / UMK

Marek Lasota – wiceprzewodniczący Rady Miasta Krakowa, uzyskał mandat z listy Prawa i Sprawiedliwości. Pracuje m.in. w komisjach RMK: Kultury i Ochrony Zabytków, Promocji i Turystyki, Dialogu Obywatelskiego oraz Praworzędności. Doktor nauk humanistycznych, wykładowca Akademii Ignatianum w Krakowie, pracownik Instytutu Pamięci Narodowej w Krakowie, odznaczony Krzyżem Wolności i Solidarności

Jest Pan nowym i ważnym głosem w prezydium Rady Miasta Krakowa. Czy są jakieś zmiany w Radzie Miasta, które chętnie by Pan przeprowadził?

Marek Lasota: Dopiero się uczę funkcjonowania w Radzie. Mam co prawda wcześniejsze doświadczenia, aż 12-letnie, także z gremium samorządowego, jednak funkcjonującego inaczej. Odkrywam coś nowego i trudno mi mówić w tej chwili o konkretnych zmianach w pracy. Zastanowiłbym się nad układem porządku obrad. Czy interpelacje powinny być jednym z pierwszych punktów sesji? Czy nie umieścić ich na końcu obrad? Głosowania to sprawy ważniejsze. Radni z upływem czasu są coraz bardziej zmęczeni, a wynikający ze zmęczenia automatyzm może wpływać na głosowania, co może być nie najwłaściwsze.

Jakie są według Pana najpotrzebniejsze inwestycje i plany na kadencję 2014–2018?

ML: Kraków pilnie potrzebuje szybkich i skutecznych rozwiązań komunikacyjnych. Krakowianie w referendum opowiedzieli się za metrem, ale to inwestycja na kilkanaście lat, a nie stać nas na tak długie czekanie. Musimy zacząć szukać nowych rozwiązań, oczywiście nie rezygnując z budowy metra. Będę wracał do projektu zintegrowania komunikacji miejskiej w opar-

ciu o szybką sieć aglomeracyjną oraz rozbudowę sieci komunikacyjnej. Drugą kwestią jest zieleni. Nie chodzi tylko o tereny zielone, ale także o ekologię. Kraków zawsze ze względu na swoje położenie borykał się z nie najlepszym powietrzem. W ostatnich latach poczyniono wiele inwestycji, nie wpłynęły one jednak na poprawę powietrza. Sprawna komunikacja miejska, to mniej samochodów w mieście, to także mniejsza emisja spalin. Więcej zieleni to zaś nie tylko estetyka i rekreacja, to także jakość powietrza. Równie ważne jest doprowadzenie do końca programu likwidacji palenisk węglowych. Trzeba jednak pamiętać i o tym, że w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego musimy zachować zdrowy rozsądek, tak by uwzględnić tworzone jeszcze w XIX w. założenia urbanistyczne z kanałami wentylacyjnymi miasta. Bez tego będzie nam coraz trudniej sobie radzić. To wszystko leży w zasięgu możliwości władz miasta i będę zabiegał o to, aby przynajmniej w części zostały zrealizowane. Poza zakresem kompetencji samorządu Krakowa jest budowa obwodnic miasta. Myślę tu nie tylko o obwodnicy wschodniej i trasie S7, ale także o obwodnicy północnej. Szczególnie kierunek północ-południe musi zostać odciążony, gdyż samochody podróżujące po tej trasie najbardziej wpływają na ruch w mieście. Władze Krakowa powinny zabiegać w rządzie o to,

żeby środki były u nas lokowane. Dysproporcja w przyznawaniu pieniędzy na inwestycje komunikacyjne pomiędzy Małopolską a innymi regionami jest wyraźna.

Jest Pan znany ze swej współpracy z ruchami miejskimi. Czy pracując w Radzie, będzie Pan wykorzystywał kontakty z tymi organizacjami?

ML: Kiedy zostałem Wiceprzewodniczącym Rady Miasta, pomyślałem sobie, że to właśnie jest zadanie dla mnie. Ruchy miejskie, które chcą podjąć współpracę, będą miały we mnie oparcie i reprezentację w Radzie. Ruchy miejskie czy spontaniczne inicjatywy obywateli są dla mnie niezwykle ciekawym zjawiskiem. Dyktansują się od utrwalonych podziałów politycznych, wnosząc nową jakość. To jest autentyczny głos mieszkańców, głos ludzi, dla których ważne jest miejsce, w jakim żyją, i którzy chcą uczestniczyć w kształtowaniu tego miejsca. Nie wolno nie dostrzegać i lekceważyć takich grup. Są ruchy miejskie, które z sukcesem przeprowadzają zmiany w mieście, jednak nie znalazły się na scenie politycznej. Podchodzę do takich inicjatyw z wielkim szacunkiem, imponują mi determinacja, skuteczność, pomysły i wiedza, jakie mają ich przedstawiciele. Nie wolno takiego potencjału zaprzepaścić.

Ma Pan duże doświadczenie w pracy z młodzieżą i zna Pan jej potrzeby. Co trzeba jeszcze w Krakowie zmienić, aby młodym ludziom zapewnić lepszy start?

ML: Potencjał młodych ludzi jest w Krakowie niewystarczająco wykorzystywany. Bardzo źle się dzieje, jeśli młodzi ludzie przyjeżdżają do Krakowa na studia, a po nich nie mogą znaleźć dla siebie szansy. Problemem jest rynek pracy, a miasto pośrednio ma możliwość jego kształtowania. Kraków jest w czołówce miast europejskich, jeśli chodzi o biznes outsourcingowy. To szansa, na którą trzeba stawiać. Mamy kapitał, na który trzeba odpowiedzieć odpowiednią ofertą. Taką szansą są również start-upy. Miasto musi stwarzać preferencyjne warunki, a nie zniechęcać. Pomysłem może być współpraca z uczelniami, stworzenie forum rektorów i wykładowców, które byłoby zapleczem eksperckim dla Miasta. W zamian Miasto mogłoby ułatwiać promocję tego środowiska poza granicami kraju. Trzeba zadbać też o młodzież, która pragnie zdobyć zawód – w Polsce brakuje rzemieślników, bo zniszczono szkolnictwo zawodowe. Ten brak jest bardzo odczuwany na rynku pracy. W Krakowie mamy znakomite uczelnie, np. AGH czy Politechnikę Krakowską. W oparciu o ten kapitał można wzmocnić rolę szkolnictwa zawodowego. Warto tworzyć nowe szkoły, które wyjdą naprzeciw potrzebom rynku pracy.

Budżet obywatelski ze zmianami

Inny termin głosowania to nie jedyna zmiana w Regulaminie budżetu obywatelskiego. O wnioskach po ewaluacji oraz potrzebnych zmianach w budżecie obywatelskim 2015 rozmawiano na Komisji Dialogu Obywatelskiego.

Katarzyna Maleta-Madejska

Wszelkie zmiany w regulaminie budżetu obywatelskiego to efekt przeprowadzonej ewaluacji po poprzedniej edycji budżetu w 2014 r. oraz zmian statutów dzielnic. Projekt nowego regulaminu uwzględnia postulaty partnerów społecznych i dzielnic. Realizacja budżetu obywatelskiego na poziomie dzielnic odbywa się w ramach środków wydzielonych do ich dyspozycji (zgodnie z uchwałami podjętymi przez poszczególne rady dzielnic), a kalendarz wskazywania zadań w ramach budżetu obywatelskiego pokrywa się z kalendarzem podejmowania przez te jednostki pozostałych rozstrzygnięć budżetowych (zasada jednej uchwały budżetowej). Dlatego w roku 2015 należy przeprowadzić dwie połączone edycje dzielnicowego budżetu obywatelskiego, tj. postanowić o wskazaniu zadań na rok 2015, jak też na rok 2016. Termin tych rozstrzygnięć przypadają będzie na koniec czerwca bieżącego roku. Aby zapewnić mieszkańcom jednolitość zasad uczestnictwa w procesie głosowania na budżet

obywatelski, połączono fazy budżetu obywatelskiego realizowanego na poziomie miasta z budżetem realizowanym na poziomie dzielnic. Będzie to możliwe tylko w przypadku ujednoczenia harmonogramu realizacji budżetu obywatelskiego z postanowieniami statutów dzielnic, dlatego termin głosowania przesunięto na czerwiec. Najważniejsze zmiany objęły: wprowadzenie progów (maksymalnych i minimalnych) dla zgłaszanych zadań; dookreślenie zasad weryfikacji projektów; wprowadzenie procedury odwoławczej w trakcie weryfikacji projektów; uproszcze-

nie zasad głosowania; utworzenie rady programowej budżetu obywatelskiego. Radny Andrzej Hawranek dodatkowo postulował o zmianę wieku głosujących. – 16 lat to granica, która nie jest znana w prawie, dlatego proponuję, aby podnieść ten próg, by mogły głosować osoby, które ukończyły 18 lat – sugerował radny. Dodatkowo wspominał o zmianach, które powinno się wprowadzić w procesie weryfikacji osób głosujących. – Powinniśmy zmienić te zasady i możliwość głosowania dać tylko osobom, które płacą podatki w Krakowie – dodał. Radna Anna Szybist niepokoiła się o inną kwestię. Według niej lokale, gdzie odbywało się głosowanie na budżet obywatelski, nie były otwarte w soboty i niedziele, dlatego przy kolejnej edycji powinno się zapewnić możliwość głosowania także w te dni. – Nie wszyscy mają dostęp do internetu, a lokale wyborcze nie były czynne w ostatnim dniu głosowania, kiedy głosowała największa liczba osób – mówiła Anna Szybist. Projekt uchwały Rady Miasta Krakowa w sprawie Regulaminu budżetu obywatelskiego dostępny jest na stronach BIP, zakładka Władze i Miasto, Rada Miasta Krakowa, projekty uchwał.

Termin głosowania to nie jedyna zmiana w budżecie obywatelskim

Kalendarium Przewodniczącego Rady Miasta Krakowa i wiceprzewodniczących

28 stycznia

• 6. sesja Rady Miasta Krakowa, Sala Obrad RMK (zaproszenie: Przewodniczący Rady Miasta Krakowa)

29 stycznia

• XIII „Styczniowe spotkania gimnazjalistów”, ul. Ulanów 9 (zaproszenie: Dyrekcja oraz społeczność Zespołu Szkół Inżynierii Środowiska i Melioracji w Krakowie)

30 stycznia

• wręczenie Certyfikatu Akredytacyjnego, Teatr Łaźnia Nowa, os. Szkolne 25 (zaproszenie: Dyrektor Szpitala Specjalistycznego im. S. Żeromskiego w Krakowie)

31 stycznia

• 15. Reality Shopka Szol „Szopka&Przyjaciele”, ul. Skarbowa 2 (zaproszenie: Dyrekcja i Zespół Teatru Groteska w Krakowie)

1 lutego

• koncert charytatywny na rzecz Kliniki Kardiologii w Uniwersyteckim Szpitalu Dziecięcym w Prokocimiu, ul. Bernardyńska 2 (Fundacja Schola Cordis, Fundacja Pomocy Artystom Polskim Czardasz)

8 lutego

• jubileusz 600-lecia lokacji Swoszowic – uroczysta inauguracja obchodów, ul. Myślenicka 112 (zaproszenie: Komitet Organizacyjny Obchodów)

11 lutego

• 7. sesja Rady Miasta Krakowa, Sala Obrad RMK (zaproszenie: Przewodniczący Rady Miasta Krakowa)

12 lutego

• VII prezentacja nowohuckich szkół ponadgimnazjalnych, os. Spółdzielcze 6 (zaproszenie: społeczność Zespołu Szkół Ekonomicznych nr 2 w Krakowie)
• Małopolska Debata Samorządowa „Jak zwyciężać, by rządzić?”, Sala Obrad Rady Miasta Krakowa (zaproszenie: Małopolski Instytut Samorządu Terytorialnego i Administracji)

Dzielnice kultury

Od jakiegoś czasu w dużych miastach na świecie pojawiają się tendencje do wyodrębniania dzielnic kultury, jakby „wysp” poświęconych wyłącznie sztukom wizualnym, czy też jak najszerzej rozumianej kulturze. Miejsc takich można by przywołać wiele.

Małgorzata Jantos*

Posłużę się tutaj kilkoma przykładami. Jedną z najlepiej znanych inwestycji tego typu w Europie jest Museuminsel (Wyspa Muzeów) w Berlinie. Jest to konglomerat sześciu muzeów i wielu galerii. W Melbourne w 2002 r. w samym środku miasta otwarto centrum kulturalne przy Federation Square. Najlepszym przykładem będzie tutaj jednak „dzielnica kultury” w Wiedniu – MuseumsQuartier, obejmująca muzea i galerie sztuki. Można wskazać i inne przykłady: w Budapeszcie Pałac Kultury i Teatr Narodowy, czy też alternatywną dzielnicę kultury wzdłuż ul. Metelkovej w Lublanie.

Także w Polsce powstały modelowe centra handlu, kultury i rozrywki: Stary Browar w Poznaniu i Manufaktura w Łodzi, które łączą kulturę popularną z wysoką.

Każda z tych dzielnic powstała w inny sposób i każda stanowi inny wzór funkcjonowania. MuseumsQuartier (MQ) to największa i najdroższa inwestycja kulturalna w Austrii. Kosztowała 145 mln euro, jej tworzenie trwało pięć lat. Zajmuje powierzchnię 58 tys. m kw., na której mieści się dziewięć instytucji kultury (z których jedna skupia w sobie 55 podmiotów). Codziennie MQ odwiedzane jest przez ponad 14 tys. ludzi. Jest to jeden z dziesięciu największych kompleksów kulturalnych na świecie.

Zbudowaną od podstaw dzielnicę kultury otwarto w 2005 r. także w Budapeszcie. Tworzą ją cztery instytucje usytuowane w dwóch budynkach: LUMU Ludwik Muzeum – Muzeum Sztuki Współczesnej, Sala Koncertowa im. Beli Bartoka, Teatr Festiwalowy i Teatr Narodowy. Pierwsze trzy instytucje mieszczą się w budynku nazwanym Pałacem Sztuki, który powstał dzięki partnerstwu publiczno-prywatnemu między Ministerstwem Narodowym Dziedzictwa Kulturowego a Tri Granit Development Corporation.

W Lublanie wokół ul. Metelkovej działa Autonomiczna Strefa Kultury. Jest to miejsce dla artystów alternatywnych. Znajdują się tam kluby, galerie, pracownie artystyczne, hotel i Muzeum Etnograficzne. Dzielnicę ma charakter otwarty. Pomysł utworzenia przy ul. Metelkovej centrum kultury zrodził się w 1990 r. Powstała wtedy Sieć Metelkovej zrzeszająca 200 organizacji mających pomysł na kreatywne wykorzystanie byłych pomieszczeń wojskowych, które pozostały po armii jugosłowiańskiej. Stare baraki wyburzono i zbudowano nowe Miasto Metelkova – niezależne centrum kultury.

Budapeszteńska „cytadela kultury” w dzielnicy, która jest poza ścisłym centrum miasta, realizuje założenia nowoczesnego obiektu. Kultura znaj-

duje się tam w otoczeniu budynków mieszkalnych, biurowych i rozrywkowych. Tworzy się zamknięte miasto w mieście pomimo otwartego charakteru (nie ma ogrodzeń ani bram). Jednak wszystkie instytucje tam działające reprezentują wysoką kulturę.

Dzielnice kultury oferują odwiedzającym podobne warunki co centra handlowe – są otwarte do późna, mają podobną infrastrukturę (ławeczki, kawiarnie, alejki), nie trzeba wchodzić do każdej galerii czy muzeum. Wystarczy obecność i niezaangażowany udział. Są to doskonałe miejsca na księgarnie, biblioteki. Są to przestrzenie czasu wolnego.

W Polsce też już pojawiają się takie „miasta w miastach”. Niech za przykład posłuży Łódź. W 2006 r. zostało tam otwarte największe w Europie Środkowej centrum kulturalno-rozrywkowo-handlowe o nazwie Manufaktura, której historia rozpoczęła się w 1999 r., kiedy firma Apsys Polska stała się właścicielem terenu i nieruchomości dawnego Towarzystwa Akcyjnego Wyrobów Bawełnianych i rozpoczęła prace przygotowawcze do rewitalizacji historycznych budynków. Dzisiaj Manufaktura to miasto w mieście. Ludzie spędzają tam dużo czasu. Tradycyjne centra handlowe nie mają przyszłości. Francuski inwestor ściągnął do Manufaktury kulturę z dość prozaicznej przyczyny: z powodów marketingowych. W 2005 r. przekazał Muzeum Sztuki jeden z budynków w celu utworzenia w nim powierzchni wystawienniczej.

W obecnym świecie lokowanie instytucji kultury w niedalekiej odległości od centrów handlowych nie jest już niczym dziwnym. Mieszanie się sacrum i profanum staje się oczywiste i zwyczajne.

Jeszcze czymś innym jest Stary Browar w Poznaniu, który został otwarty w 2002 r. Właścicielka Browaru Grażyna Kulczyk dba o to, aby komercyjna przestrzeń zawierała w sobie prezentacje kultury wysokiej. Programem kulturalnym zajmuje się Art Station Foundation, której ambicją jest, jak twierdzą jej przedstawiciele, „stworzenie w Starym Browarze pulsującego artystycznym życiem centrum, skupiającego wokół siebie młodych plastyków, kuratorów i krytyków sztuki, umożliwiającej jednocześnie konfrontację publiczności z pracami wielu twórców”.

Dzielnice kultury stają się rozwiązaniem coraz częściej stosowanym w dużych, a nawet i średnich miastach. Łączą historię z nowoczesnością, kulturę popularną z wysoką. Otwierają się na publiczność, ale i stwarzają przestrzeń dla artystów.

*przewodnicząca Komisji Kultury i Ochrony Zabytków

Małgorzata Jantos

foto: archiwum prywatne

Także w Polsce powstały modelowe centra handlu, kultury i rozrywki: Stary Browar w Poznaniu i Manufaktura w Łodzi, które łączą kulturę popularną z wysoką.

G Ł O S D Z I E L N I C

Tym razem w Głosie Dzielnic piszemy o wielkim teście wiedzy z historii, propozycjach niektórych domów i klubów kultury na ciekawe spędzenie ferii w mieście, balu karnawałowym na Klinach oraz wystawie prac na Wzgórzach Krzesławickich. Jak zwykle zapraszamy do lektury!

Dzielnica II Grzegórzki

Kopią piłkę od najmłodszych lat

Najmłodsza drużyna Szkoły Grzegórzki – Skrzaty, czyli chłopcy urodzeni w latach 2008–2009 – wzięła udział w Halowym Turnieju FREZWID CUP w Skawinie. Dla większości zawodników były to pierwsze w życiu mecze i możliwość rywalizowania i zabawy z rówieśnikami z innych zespołów z Krakowa i okolic. Emocje były wielkie, zarówno wśród zawodników, jak i ich rodziców, nie brakowało walki, pokazu piłkarskich umiejętności, pięknych bramek, indywidualnych akcji. Priorytetem było podziwianie uśmiechu na twarzach młodych adeptów piłki nożnej z Grzegórzek.

Dzielnica V Krowodrza

Wielki test z historii szkoły

Wiedzą nie tylko o znanych absolwentach VII Liceum Ogólnokształcącego im. Zofii Nałkowskiej musieli się wykazać uczniowie klas pierwszych szkoły położonej przy ulicy Skarbińskiego 5. Z okazji 60. rocznicy śmierci patronki Zofii Nałkowskiej odbył się wielki test z historii liceum przygotowany przez Małgorzatę Urbaniak, Magdalenę Bator i Magdalenę Palacz. Pierwszoklasiści przygotowawali się do konkursu od 17 października, dnia uroczystego ślubowania. Musieli zapoznać się z długą, bo aż 112-letnią historią szkoły, biografią pierwszego patrona Józefa Hoene-Wrońskiego oraz życiem i twórczością Zofii Nałkowskiej, obecnej patronki. Najwyższy wynik w kategorii indywidualnej osiągnęła Ada Dubiel z klasy 1b, natomiast najlepszą wśród klas okazała się 1a. Uroczyste rozdanie nagród odbyło się 14 stycznia w szkolnej czytelni, obok wystawy „Nałkowskiej portret wielokrotny”. Dyrektor szkoły Wojciech Zagórny wręczył nagrody książkowe i dyplomy 12 laureatom konkursu.

Dzielnica VI Bronowice

Gdy na ferie pomysłów brak

Wychodząc naprzeciw dziecięcym potrzebom, Klub Kultury „Mydlniki” przygotował dla starszych dzieci propozycję na wyjątkowe spędzenie ferii zimowych. Będzie to czas pełen twórczych zadań i niecodziennych doświadczeń. Uczestnicy będą mieli okazję m.in. nagrać płytę w prawdziwym studio nagrań oraz poznać historię i tajniki tworzenia filmów, przygotować pokaz mody lub zagrać w zespole instrumentalnym. Dzięki współpracy z festiwałem Etiuda&Anima uczestnicy zajęć codziennie obejrzą niekomercyjne animacje i poznają pracę operatora kinowego od kuchni. Kino Agrafka pozwoli na obserwację pracy nowoczesnego kina cyfrowego. Podsumowaniem każdego turnusu będzie gala prezentująca całonocną pracę – film, nagranie, koncert, wystawę prac. Zajęcia trwać będą od godziny 8.00 do 16.00. Klub ma też propozycję dla najmłodszych. W Krainie Zabaw Puchatka w Mydlnikach oraz Krainie Zabaw Smerfów w Klubie Kultury „Vademecum” nie ma czasu na nudę. Dzieci w wieku 3–5 lat podczas zajęć plastycznych, olimpiady dla najmłodszych oraz zabaw muzycznych poznawac będą magiczny świat Alicji w Krainie Czarów. Zajęcia w Vademecum odbywać się będą w godz. 8.00–16.00.

Dzielnica VII Zwierzyniec

I tu coś na ferie przygotowano

Dla dzieci, które nie wyjeżdżają na ferie zimowe, ofertę ma Klub Kultury „Przegorzały”. Ferie w Klubie to czas pełen kreatywnych i nietuzinkowych warsztatów, gier, zabaw i wycieczek dla różnych grup wiekowych. „Future-

land” to ferie dla dzieci w wieku 7–10 lat, których motywem przewodnim będzie współczesne miasto. Dostosowane poziomem do wieku uczestników, atrakcyjne i kreatywne zajęcia wprowadzą dzieci w świat architektury miejskiej, designu, energii i ochrony środowiska. Zajęcia przeplatane będą grami, zabawami i wycieczkami. Z kolei „Wytwórnia filmowa” to oferta na ferie dla dzieci w wieku 10–14 lat, pasjonatów nowoczesnych technologii. Podczas ferii, korzystając z fotografii cyfrowej, komputerowej obróbki zdjęć, grafiki komputerowej i wektorowej, uczestnicy samodzielnie tworzyć będą animowane etudy filmowe.

Dzielnica X Swoszowice

Wspaniały był to bal...

Rada Dzielnic X wspólnie z Klubem Kultury „Kliny” zorganizowała bal karnawałowy dla dzieci. Zabawa odbyła się 31 stycznia, w dwóch grupach wiekowych – przedszkolaki oraz dzieci w wieku szkolnym. Podobnie jak rok temu oprócz tańców przy przebojach starych i nowych zapewniono

foto: Adam Rymont

konkursy, poczęstunek i świetną atmosferę. Udział w balu był bezpłatny – wszystkie koszty pokryte zostały przez Klub Kultury „Kliny”, którego działalność dofinansowywana jest z budżetu Rady Dzielnic X.

Dzielnica XIV Czyżyny

Jest nowy przewodniczący

23 stycznia w dzielnicy odbyły się ponowne wybory przewodniczącego Rady i Zarządu. Przypomnijmy, że pełniący tę funkcję od 16 grudnia Łukasz Cieślak zrezygnował. Nowym przewodniczącym został Marek Ziemiański.

Dzielnica XVII Wzgórze Krzesławickie

Coś dla artystycznej duszy

Klub Ośrodka Kultury „Kraków-Nowa Huta” zorganizował wernisaż wystawy, na której prezentowane są prace Elżbiety Rączkowskiej – członkini Stowarzyszenia Plastyków Ziemi Krakowskiej oraz Grupy Twórczej „Amarant”. Elżbieta Rączkowska swoją twórczość prezentowała już w wielu galeriach, a jej liczne prace znajdują się w prywatnych zbiorach w kraju i za granicą. Ulubioną techniką artystki jest rysunek tuszem. Uwiecznia w ten sposób najczęściej zabytki architektury. Wystawę można oglądać do 20 marca.

600-lecie lokacji Swoszowic

8 grudnia 2014 r. Dominik Galas, Adam Sasinowski i Bogdan Kasprzyk przystąpili do kwerendy archiwum klasztoru kanoników regularnych przy kościele Bożego Ciała na Kazimierzu w poszukiwaniu aktu lokacyjnego Swoszowic. W jednej ze skrzyń znaleźli pergamin podpisany 4 lutego 1415 r. przez króla Władysława II Jagiełłę w Parczewie.

Akt lokacji Swoszowic

foto: archiwum Małopolskiego Centrum Edukacji

Mariusz Jabłoński*

Wynika z niego, że król na wniosek Konrada prepozyta (przełożonego) klasztoru na Kazimierzu – właściciela większości ziem w Swoszowicach, ulokował wieś na prawie średzkim (odmianie prawa niemieckiego). W przypadku Swoszowic ustalono, że kmiecie i mieszkańcy wsi mają odpowiadać wobec sołtysa, który podlegał klasztorowi kanoników. Sołtys otrzymał od króla pełnię władzy sądowniczej i karniej w zakresie, o jakim stanowiło prawo średzkie, z zachowaniem praw królewskich. Z powyższego dokumentu jednoznacznie wynika, że we wsi Swoszowice – już wcześniej istniejącej na prawie polskim, nie było potrzeby powoływania zasadzcy, czyli budowniczego nowej wioski, a jedynie wprowadzono urząd sołtysa wraz z przeniesieniem na nowe prawo.

Swoszowice mają bogatą i interesującą historię, szczególnie za sprawą istniejącej przez długie stulecia jedynej na terenie Polski kopalni siarki, a także dzięki wykorzystaniu znajdujących się tam leczniczych wód siarczanych. Pierwsza wzmianka o miejscowości pocho-

dzi z 1362 r. z Kodeksu Tynieckiego, natomiast data 1973 r. oznacza kres miejscowości jako samodzielnej jednostki administracyjnej, ponieważ wtedy Swoszowice stały się częścią Krakowa.

Na terenie Swoszowic znajdowała się kopalnia siarki. Dla poszukiwań siarki na początku XV w. założono gwarectwo. Król Władysław II Jagiełło zyczył sobie kopalni na wzór działających na Węgrzech i w Czechach. Jak podają J. Górecki i E. Szwed w wydanej w 2005 r. opracowaniu, w XV i XVI w. istniało w Swoszowicach wiele niedużych szybów, na powierzchni zaś terenu działały piece służące do wytopu siarki z pozyskiwanej rudy siarkowej. W końcu XVIII w. było 600 hałd świadczących o intensywnych pracach górniczych. W XIX w. istniało w Swoszowicach 30 szybów dochodzących nawet do 60 m głębokości, a cały obszar kopalni miał powierzchnię ponad 300 ha. W 1886 r. zaprzestano wydobycia siarki z powodu dużego spadku cen i jego nieopłacalności.

Swoszowice to także znane uzdrowisko. Jego główną atrakcją są lecznicze wody siarczane. Na szerszą skalę rozpoczęło ono działalność

Małopolski Historyczny Szlak Pamięci

Odmiernym obliczem tradycji naszego regionu jest Małopolski Historyczny Szlak Pamięci. Koncepcja szlaku narodziła się trzy lata temu wśród członków Małopolskiego Centrum Edukacji „MEC”. W 2013 r. stowarzyszenie wraz z Centrum Młodzieży im. H. Jordana w Krakowie rozpoczęło realizację Małopolskiego Szlaku Powstania Styczniowego, za który otrzymało nagrodę Prezydenta RP. W 2014 r., w setną rocznicę wybuchu I wojny światowej i powstania Legionów Polskich opracowany został projekt i wykonano tablice na Małopolskim Szlaku I Kompanii Kadrowej. Tworzona sieć szlaków historycznych w naszym regionie (planowane są kolejne) odpowiada na potrzebę pobudzania i utrwalania pamięci o przeszłości, co można określić jako kreowanie kultury pamięci ważnej dla tożsamości regionu, potrzebę poznania niezwykłych i ważnych postaci dla kraju i miejsc w których działali, potrzebę atrakcyjnego edukowania oraz propagowania zdrowego stylu życia i promowania turystyki. Małopolski Historyczny Szlak Pamięci to inicjatywa wyjątkowa w skali kraju, która zmierza do upowszechnienia wiedzy historycznej, propagując jednocześnie edukację i turystykę w bezpośrednim kontakcie z miejscami – świadkami ważnych wydarzeń.

za czasów prof. Feliksa Radwańskiego, który w 1811 r. zbudował budynek zdrojowy z łazienkami. Uzdrowisko przechodziło okresy wspólnego rozkwitu, ale i momenty upadku. Mimo że właściciele w różnym stopniu dbali o swoją własność, uzdrowisko stawało się coraz bardziej znane. Jego gorliwym propagatorem był dr Józef Dietl, prezydent Krakowa, który pisał: „Jeśli ktorekolwiek z miejsc kąpielowych, to zaiste Swoszowice ku temu są przeznaczone, aby się stały zdrojowiskiem najbardziej odwiedzanym w naszym kraju”.

W tym roku Swoszowice obchodzą 600-lecie lokacji. Uroczyste obchody tego wydarzenia miały miejsce zaledwie kilka dni temu, 8 lutego. Z tej okazji powstała również publikacja pt. „Swoszowice – królewska perła, siarką i wodami słynąca”, przygotowana i wydana przez Małopolskie Centrum Edukacji „MEC”.

*pracownik Centrum Młodzieży im. H. Jordana w Krakowie

Tragiczny koniec młodego sympatyka

Kraków w 1914 r. był niekwestionowaną stolicą polskiej irredenty. Do mającej wybuchnąć i to – jak powszechnie sądzono – szybko wojny z Rosją przygotowywały się i Strzelec, i Drużyny Strzeleckie, i Drużyny Bartoszwowe, i Drużyny Polowe Sokoła.

Michał Kozioł

Krakowscy skauci także nie mieli zamiaru zostać w domach, gdy wojnie i starsi bracia „pójdą w pola, pójdą w lasy” wojować z Moskalami. W niektórych środowiskach krakowskiej młodzieży zapanała moda na wojskowe czy półwojskowe stroje. Wielu młodych odwiedzało strzelnicę na Woli Justowskiej. Harcerze, ku wielkiemu niezadowoleniu gajowych, uczyli się na obrzeżach podkrakowskich lasów kopać „wnęki strzeleckie”. Przyszli bojownicy o niepodległość Polski spotykali się nie tylko w siedzibach swoich organizacji, nie tylko na strzelnicy, lecz także po kawiarniach i cukierniach. W Cukierni Lwowskiej Jana Apolinarego Michalika osobne stoliki zajmowały Strzelec i Drużyny Strzeleckie. Wydawało się, że na stolikach tych – jak po latach pisał Jan Wiktor – leży „polski miecz”, narodowa broń wydobyta z powstańczej mogiły.

Podbięta w Krakowie

Stolik kawiarniany ma to do siebie, iż można się do niego przysiąść, dołączyć niepostrzeżenie do grona stałych bywalców, a nawet spróbować włączyć się w rozmowę. Jednym z takich dosiadających się do stolików zajmowanych przez krakowskich „niepodległościowców” był na przełomie 1913 i 1914 r. młody, liczący dopiero dwadzieścia lat mężczyzna. Przedstawiał się on jako uciekinier z zaboru rosyjskiego. Jak przystało na prawdziwego, prześladowanego przez zaborcę konspiratora, posługiwał się pseudonimem „Podbięta”. Młody wiek w tym przypadku nie przeszkadzał i nie budził żadnych podejrzeń. Przecież Stefan Okrzeja, jedna z legendarnych postaci rewolucji roku 1905, zginął na szubienicy w wieku lat dziewiętnastu. Sprawa prawdziwego nazwiska młodzieńca przedstawiającego się jako Podbięta była już bardziej skomplikowana. Podobno niektórzy znali go jako Piliczewskiego, inni zaś jako Pilczewskiego. Także kwestia imienia ofiary carskich prześladowań nie była zupełnie jasna. Zazwyczaj brzmiało ono bardzo zwyczajnie, czyli

foto: Władysław Majka / UMK

Przyszli bojownicy o niepodległość spotykali się nie tylko w siedzibach swoich organizacji, ale także w kawiarniach i cukierniach, m.in. w „Cukierni Lwowskiej” Jana Apolinarego Michalika

„Wincenty”. Niekiedy jednak przy jego nazwisku pojawiało się tajemnicze słowo Mitkus vel Mitkuss. Raz miało to być litewskie imię – Podbięta według własnych opowieści wywodził się z litewskojęzycznej części Suwalszczyzny – innym razem rodowy przydomek. Nie wypadł on bowiem sroce spod ogona, ale wywodził się –

jak twierdził – ze starej rodziny szlacheckiej, której pomimo carskich represji udało się zachować znaczny majątek.

Krakowska policja nie bez powodu cieszyła się bardzo dobrą opinią. Trudno się też dziwić, że doświadczeni funkcjonariusze byli bardziej podejrzliwi niż młodzi, pełni entuzjazmu konspiratorzy. Szybko więc zainteresowano się na ul. Zacisze, gdzie miała swoją siedzibą c.k. Dyrekcja Policji, młodym przybyszem zza rosyjskiej granicy. Równie szybko uznano, że nie jest on osobą pożądaną nie tylko w Krakowie, ale wręcz w samej Austrii i przystąpiono do realizacji procedury przymusowego wydalenia. Działo się to jednak w państwie praworządnym. Od decyzji o wydaleniu można się było odwołać i Podbięta tak też uczynił. Odwołanie, czyli rekurs, wstrzymywało procedurę wydalenia. Nie oznaczało to jednak końca mniej lub bardziej dyskretnej obserwacji podejrzanego. Tymczasem Podbięta na dobre zadomowił się w Krakowie. Zdobył zaufanie środowisk niepodległościowych. Bywał nie tylko u Michalika, gdzie spotykali się działacze Strzelca, ale także w siedzibie ich organizacji przy ul. Smoleńsk pod numerem 21. Nie będąc formalnie członkiem, mając status sympatyka, dopuszczany był do wielu spraw.

Dowody winy

Dopiero na początku marca 1914 r. przyszła katastrofa. Policja przeprowadziła rewizję w mieszkaniu Podbięty. Jej wyniki były naprawdę zaskakujące. Znalaziono nie tylko korespondencję z Warszawy – podobno „w formie listów miłosnych, pisanych częstochowskim wierszem, w których były pouczenia ochrony i sztabu warszawskiego” – ale także bezpośrednie dowody szpiegowskiej działalności rzekomego sympatyka polskiego ruchu niepodległościowego. Dowodami tymi były „przetopowane do wysyłki... najświeższe raporty szpiegowskie, w których zdawał sprawę z najnowszych rozporządzeń organizacji wojskowych, o życiu politycznym w Krakowie, i opisy fortów, twierdzy krakowskiej, co według instrukcji było głównym jego zadaniem”. Rzecz jasna, mając w rękę takie dowody, policja natychmiast aresztowała Podbięty, który po bardzo krótkim pobycie „Pod telegrafem” trafił w o wiele gorsze miejsce, czyli do krakowskiego więzienia św. Michała, gdzie miał pozostawać do dyspozycji krajowego sądu karnego.

Jak widać, rzekomy sympatyk ruchu niepodległościowego nie był zbyt przezornym agentem, skoro dał się złapać z tak jednoznacznymi dowodami swojej winy. Przezornością nie grzeszyli także aktywiści krakowskiego Strzelca. Okazało się, że nie tylko wpuszczali do swojego lokalu słabo znanego osobnika, ale jeszcze tak kiepsko pilnowali organizacyjnego mienia,

że Podbipięcie udało się skraść dwa karabiny typu Mauser. Równie zdumiewające było to, co ów rzekomy sympatyk zrobił ze skradzionymi karabinami. Otóż śledztwo wykazało, że jeden z nich sprzedał, drugi zaś, choć jest to wręcz nieprawdopodobne, zastawił w lombardzie prowadzonym przez Miejską Kasę Oszczędności. Kradzież dwóch – jak mawiano w Galicji – gwerów nie była jedynym kryminalnym wyczynem Piliczewskiego. Podobno dopuszczał się on oszustw, a nawet kradzieży kieszonkowych, m.in. miał jednemu z krakowskich niepodległościowców ukraść kieszonkowy zegarek. Dowodziłoby to, że warszawska ochrona niezbyt wysoko wynagradzała usługi swojego ulokowanego w Krakowie tajnego współpracownika, skoro musiał on w taki sposób podreperować budżet.

Wyrok

O wyczynach Podbipięty pisała w marcu i kwietniu 1914 r. krakowska prasa. Później zamach sarajewski i wybuch wojny odwróciły uwagę krakowian od tej sprawy. Członkowie krakowskiego Strzelca doczekali się wymarzonej chwili wyruszenia na prawdziwą wojnę. Ich rzekomy sympatyk nie siedział już w tym cza-

sie „u św. Michała”. Wraz z innymi więźniami został bowiem ewakuowany z zagrożonego przez Moskali Krakowa do więzienia w Ołomuńcu. Właśnie tam wydarzyło się coś, co definitywnie przypieczętowało los Podbipięty. Informował o tym obszernie „Ilustrowany Kurjer Codzienny” z 10 lutego 1915 r.: „C. i k. sąd polowy komendy wojskowej w Krakowie wydał następujący wyrok: Wincenty Pilczewski czyli Piliaczewski albo Mitkus Piliczewski, rosyjski poddany, urodzony w Prenach, gub. suwalskiej, lat 21, rzym.-kat., syn Wincentego i Kazimierzy z Czajewskich, winien jest, iż w końcu grudnia 1914, więc w czasie wojennym, w więzieniu c.k. sądu karnego w Ołomuńcu, gdzie się znajdował pod zarzutem zbrodni szpiegostwa i innych zbrodni, namawiał znajdującego się tam również więźnia Zygmunta Baara do wstąpienia w służbę rosyjską w roli szpiega, w szczególności do wybadania sił i stanu wojsk, dylokacji i ruchów wojsk austriackich i legionów polskich w celu doniesienia tych wiadomości ochronie w Warszawie względnie rosyjskiemu zarządowi wojskowemu, dalej w celu rozszerzenia idei wszechsłowiańskich między legionistami i podburzania ich przeciw Austrii i Niemcom.” Podbipięta – kwestii jego prawdziwego

nazwiska nie był w stanie rozwiązać nawet c.k. trybunał – nie tylko namawiał współwięźnia do wymienionych wyżej czynów, ale jeszcze „obiecał za to Zygmuntowi Baarowi dobrą posadę, zapomogę dla jego rodziny, poczem wręczył mu dwa listy polecające do zarządu ochrony i radcy stanu Czajowskiego”. Wszystko to oskarżony czynił „z zamiarem wyrządzenia szkody cesarskiej armii austriackiej i sprzymierzonej armii niemieckiej i zdobycia korzyści dla wroga.”

W tej sytuacji – choć Zygmunt Baar nie przyjął propozycji – wyrok mógł być tylko jeden: Podbipięta został jednogłośnie skazany na karę śmierci. Wyrok wykonano 3 lutego 1915 r. o godzinie 10 minut 30.

Czy rzeczywiście Podbipięta był groźnym agentem? Trudno to dziś jednoznacznie rozstrzygnąć. Pewne okoliczności wskazują, że choć rzeczywiście zwerbowała go warszawska ochrona, to jednak nie był chyba dla niej zbyt cennym nabytkiem. Choć niewątpliwie sprytny, to jednak jako agent grzeszył wielką nieostrożnością, czego dowodziła choćby naiwna próba werbunku współwięźnia. W końcu jest to zrozumiałe, brakowało mu doświadczenia, przecież w chwili śmierci miał dopiero 21 lat.

Kalendarium krakowskie

11 lutego 1915 (199. dzień Wielkiej Wojny)

Krakowian zbulwersowało samobójstwo pracownicy zatrudnionej w Grand Hotelu, która wyskoczyła z okienka strychowego. Wydarzenie miało miejsce rano, a jeszcze około południa na ulicy św. Tomasza gromadzili się ciekawscy.

12 lutego 1915 (200)

Targ na Rynku Głównym jest bardzo ożywiony. Z okolic Krakowa przywieziono dużo jaj, masła, sera, kur oraz gęsi.

13 lutego 1915 (201)

Powtarzane są pogłoski o walkach w okolicy Tarnowa. Podobno Rosjanie wycofali się ze Zbylitowskiej Góry i Tuchowa.

14 lutego 1915 (202)

Komenda twierdzy przypomina, że zakazany jest wywóz wszelkiej żywności z Krakowa.

15 lutego 1915 (203)

Wychowankowie Miejskiego Zakładu Wychowawczego na Półwsiu Zwierzynieckim wystawiają „Szopkę warszawską” z aktualnymi kupletami.

16 lutego 1915 (204)

Czerwony Krzyż poszukuje instruktorów, którzy potrafią uczyć inwalidów wojennych posługiwania się lewą ręką.

17 lutego 1915 (205)

Przebywający w Krakowie namiestnik Korytowski dokonuje objazdu powiatów podgórskiego i wielickiego. Późnym wieczorem, po powrocie do miasta spotka się z prezydentem Leo.

18 lutego 1915 (206)

W „Ilustrowanym Kurjerze Codziennym” ukazuje się ogłoszenie: „Na post śledzie w wielkim wyborze poleca tanio Chrześcijańska Spółka Handlowa Jagiellońska L. 9”.

19 lutego 1915 (207)

Wybuchł pożar w magazynach mundurowych przy ul. Montelupich. Żołnierze gaszą ogień przed przybyciem straży pożarnej.

20 lutego 1915 (208)

Komendant twierdzy generał Kuk odwiedza klinikę psychiatryczną oraz bierze udział w kon-

ferencji naukowej poświęconej zaburzeniom umysłowym i nerwowym, na jakie narażeni są żołnierze w czasie wojny.

21 lutego 1915 (209)

Magistrat przypomina, że w Krakowie obowiązuje ruch lewostronny.

22 lutego 1915 (210)

„Głos Narodu” ubolewa nad ogromnym wzrostem cen fasoli oraz innych warzyw strączkowych.

23 lutego 1915 (211)

Ogłoszono nowe ceny maksymalne na mięso, słoninę, smalec i kapustę. Wyrażane są obawy, że podwyżka ta musi „doprowadzić do obniżenia konsumpcji mięsa, dostępnego dziś już tylko zamożnym”.

24 lutego 1915 (212)

Na dziesięć dni aresztu i grzywnę w wysokości stu koron skazany zostaje Szymona Laufer, handlarz z Małego Rynku, który sprzedawał cukier po cenach wyższych od taryfowych.

Przewodnicy mieszkańcom

Z okazji Międzynarodowego Dnia Przewodnika Turystycznego Federacja Stowarzyszeń Przewodnickich w Krakowie zaprasza mieszkańców Krakowa na bezpłatne tematyczne wycieczki. Ich tematy to: „Wielki Polak – Jan Długosz”, „Podgórze i Kraków razem” oraz „W hołdzie Bohaterom polskiego podziemia”.

Pierwsza wycieczka: „Wielki Polak – Jan Długosz” rozpocznie się na Skałce (ul. Skałeczna 15). Wycieczka poprowadzi uczestników w miejsca związane z Janem Długoszem znajdujące się na Skałce, na Wawelu oraz na Starym Mieście.

Druga wycieczka: „Podgórze i Kraków razem” rozpocznie się przy kościele św. Józefa (ul. Zamoyskiego 2). 100 lat temu nastąpiło połączenie Podgórza i Krakowa. Uczestnicy spaceru zobaczą kilka kluczowych miejsc, będących świadkami starych i najnowszych zdarzeń, które miały miejsce w Podgórzu. Trzecia wycieczka: „W hołdzie Bohaterom polskiego podziemia” rozpocznie się przy Muzeum Armii Krajowej im. Generała Emila Fieldorfa-Nila, (ul.

Wita Stwosza 12), zgłoszenia: tel. 12 41 00 770, e-mail: biuro@muzeum-ak.pl. W tym roku przypada 70. rocznica zakończenia II wojny światowej. Komu zawdzięczamy wolność? Czy odkryliśmy już wszystkie tajemnice wojny i kolejnych lat po jej zakończeniu? Zwiedzając z przewodnikiem Muzeum, będzie można odpowiedzieć sobie na postawione pytania.

Wszystkie wycieczki odbędą się 21 lutego (sobota), początek o godz. 10.00. Udział w nich jest bezpłatny. Wycieczki poprowadzą wykwalifikowani i doświadczeni przewodnicy po Krakowie.

Federacja Stowarzyszeń Przewodnickich w Krakowie skupia następujące stowarzyszenia: Stowarzyszenie Oświatowe Zamek Królewski w Krakowie, Stowarzyszenie Pilotów Wycieczek i Przewodników Turystycznych „Gaudeamus”, Stowarzyszenie Przewodników i Popularyzatorów Wiedzy o Krakowie „Krag”, Stowarzyszenie Przewodników Turystycznych w Krakowie, Stowarzyszenie Zawodowych Przewodników Miejskich po Krakowie „Secesja”, Towarzystwo Przewodników „Renesans”.

KOMUNIKAT WYDZIAŁU SPRAW ADMINISTRACYJNYCH URZĘDU MIASTA KRAKOWA

w sprawie zasad przejazdu pojazdów wolnobieżnych z napędem elektrycznym drogami wewnętrznymi Rynku Głównego oraz Małego Rynku w 2015 r. na potrzeby obsługi ruchu turystycznego

1. Przedsiębiorcy zainteresowani zawarciem umowy w 2015 r. na przejazd pojazdów wolnobieżnych z napędem elektrycznym w ramach obsługi ruchu turystycznego drogami wewnętrznymi Rynku Głównego oraz Małego Rynku w Krakowie w okresie do 31 maja 2015 r. powinni składać

wnioski zgodnie z procedurą SA-26 na stanowiskach informacyjno-podawczych Urzędu Miasta Krakowa z co najmniej 30-dniowym wyprzedzeniem. Limit zezwoleń wynosi 35 sztuk na dany miesiąc.

2. Zasady zawierania umów w okresie od 1 czerwca 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. zostaną opublikowane w późniejszym terminie.

3. Szczegółowe informacje można uzyskać w Wydziale Spraw Administracyjnych UMK ul. Powstania Warszawskiego 10 w pok. 813.

Przetargi na sprzedaż nieruchomości organizowane w lutym 2015 r.

Gmina Miejska Kraków oferuje do sprzedaży w trybie przetargu ustnego nieograniczonego niezabudowane nieruchomości gruntowe przeznaczone pod zabudowę usługową, hotelową, mieszkaniową jednorodziną i wielorodziną, garaże, lokale użytkowe, lokale mieszkalne, strychy do adaptacji, oraz nieruchomości gruntowe zabudowane budynkami przeznaczonymi do remontu. Treść ogłoszeń o przetargach wraz z mapą lokalizacji zamieszczono

na jest na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Miasta Krakowa www.bip.krakow.pl (Finanse i Mienie/Nieruchomości Miasta Krakowa/Przetargi na Nieruchomości). Szczegółowe informacje odnośnie do nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży w trybie przetargu można uzyskać w Wydziale Skarbu Miasta ul. Kasprowicza 29 nr tel. 12 616-98-08, 12 616-98-09, w godzinach pracy urzędu. Aktualna oferta nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży:

Położenie nieruchomości	Nr działki	Powierzchnia w ha	Obręb	Cena wywoławcza	Kwota Wadium Platne do dnia	Data i godzina przetargu
ul. Kraszewskiego 7 lokal mieszkalny o pow. 31,26 m kw. + piwnica 8,17 m kw.	39/759 cz. 144	0,0368	14 K	167 300,00	17 000,00 18.02.2015	24.02.2015 godz. 9.00
ul. Kraszewskiego 7 lokal mieszkalny o pow. 30,69 m kw. + piwnica 9,01 m kw.	40/759 cz. 144	0,0368	14 K	166 600,00	17 500,00 18.02.2015	24.02.2015 godz. 10.00
ul. Kraszewskiego 7 lokal mieszkalny o pow. 34,08 m kw. + piwnica 9,01 m kw.	39/759 cz. 144	0,0368	14 K	184 000,00	19 000,00 18.02.2015	24.02.2015 godz. 11.00
ul. Kantorowicka 173 budynek użytkowy o pow. 85 m kw.	17/38	0,0907	4 NH	180 000,00	18 000,00 18.02.2015	24.02.2015 godz. 12.00
ul. Pawia 8 lokal mieszkalny o pow. 39,89 m kw. + piwnica 8,67 m kw.	51/1000 cz. 160	0,0513	8 Ś	272 500,00	27 000,00 23.02.2015	27.02.2015 godz. 9.00
ul. Topolowa 50 lokal mieszkalny o pow. 22,10 m kw. + piwnica 2,7 m kw.	248/6964 cz. 62/2 (UW)	0,0370	50 Ś	166 000,00	16 000,00 23.02.2015	27.02.2015 godz. 10.00
ul. św. Wawrzyńca 5 strych S1 o pow. 30,47 m kw.	32/1000 cz. 35	0,0304	15 Ś	80 000,00	8 000,00 23.02.2015	27.02.2015 godz. 11.00
ul. Bocheńska 6 strych S1 o pow. 113,52 m kw.	142/1000 cz. 47	0,0589	15 Ś	203 000,00	20 000,00 23.02.2015	27.02.2015 godz. 12.00
ul. Wielicka nr 232 – zabudowana budynkiem zgodnie ze studium MW	124/33 124/32	0,3130	57 P	814 000,00	41 000,00 23.02.2015	27.02.2015 godz. 13.00

MATERIA 3. MIĘDZYNARODOWY PRIMA FESTIWAL TEATRU FORMY

Bieguny
KULTURY 21 → 28.02.2015
Kraków

Compagnie Philippe Genty **NIE ZAPOMNIJ MNIE**

We współpracy z: HINT Acting & Theatre Department
at Nord-Trøndelag University College

fol: Pascal Francois

Compagnie 111 – Aurélien Bory **PLAN B. AURÉLIEN BORY/PHIL SOLTANOFF**

fol: Agnès Bory

www.materiaprima.pl

www.groteska.pl

ORGANIZATOR

PATRONAT HONOROWY

PARTNERZY PROJEKTU

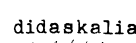

DOFINANSOWANIE

Projekt Materia Prima. 3. Międzynarodowy Festiwal Teatru Formy. Bieguny Kultury finansowany z Funduszy EOG, pochodzących z Islandii, Liechtensteinu i Norwegii, oraz środków krajowych.

PARTNER

KRK

Jacek Majchrowski
Prezydent Miasta Krakowa
zaprasza

I Barocchisti
Huelgas Ensemble
Hespérion XXI
La Capella Reial de Catalunya
Akademie für Alte Musik Berlin
RIAS Kammerchor
Academia Montis Regalis
Les Talens Lyriques
Accademia Bizantina

misterja paschalia

30 marca –
5 kwietnia 2015
Kraków

www.misteriapaschalia.com

proj. homework: joanna Górska, Jerzy Skakun

Organizatorzy

kbf ★

**Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.**

Dofinansowano
ze środków Ministra
Kultury i Dziedzictwa
Narodowego

Współorganizator

Transmisje i retransmisje koncertów
w Programie 2 Polskiego Radia